

วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

นโยบายข้อมูลส่วนบุคคล

ชื่อและที่อยู่อีเมล หรือข้อมูลส่วนบุคคล ที่กรอกในเว็บไซต์วารสารนี้จะใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในงานวารสารเท่านั้นและจะไม่เปิดเผยเพื่อวัตถุประสงค์ในกิจกรรมอื่น ๆ หรือให้กับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นใดทราบ

วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน Journal of Interdisciplinary and Private Management

วัตถุประสงค์

วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐและการจัดการภาคเอกชน รัฐประศาสนศาสตร์ บริหาร การศึกษา และบริหารธุรกิจ และสาขาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน

ชื่อวารสาร

ภาษาไทย : วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

ภาษาอังกฤษ : Journal of Interdisciplinary and Private Management

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JIPM/>

ขอบเขต

วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐและการจัดการภาคเอกชน รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารการศึกษา และบริหารธุรกิจ และสาขาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน

กำหนดการพิมพ์

ตีพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม – เมษายน ฉบับที่ 2 ประจำเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ : ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

หมายเหตุ

บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน ได้รับการตรวจสอบทางด้านวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรงตามสาขา จำนวน 3 ท่าน แบบปกปิดสองทาง (double-blind) และบทความในวารสารฉบับนี้เป็นความรับผิดชอบของเจ้าของบทความซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และการนำบทความในวารสารนี้ไปเผยแพร่สามารถทำได้ โดยระบุแหล่งอ้างอิงจากวารสารการจัดการการเมืองการปกครองและท้องถิ่น ในกรณีการทำวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยต้องผ่านการอบรมจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ และนำหลักฐานมาแสดง

บรรณาธิการ

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผศ.ดร.รักเกียรติ หงษ์ทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ดร.วัฒนา นนทชิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี

ดร.ณรงค์ฤทธิ์ ปริสุทธิกุล

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง

รศ.พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผศ.ดร.ฐิติมา ให้อย่าง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผศ.ดร.สุเชาว์ มีหนองหว้า

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ดร.อำนาจ บุญรัตน์ไมตรี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้ประสานงาน

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

สถานที่พิมพ์

สำนักพิมพ์ บัดดี้ ครีเอชั่น 40/315

หมู่ 11 ต.บางแม่นาง อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี 11140

กองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์: 090-962-5431

สารจากบรรณาธิการ

วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริม เผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารการศึกษา และบริหารธุรกิจ ในวารสารฉบับนี้กองบรรณาธิการได้รวบรวมบทความวิจัยเกี่ยวกับการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์ และรัฐศาสตร์ จำนวน 5 บทความ

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความในฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ผู้บริหาร รวมถึงนิสิต/นักศึกษา และหากท่านผู้อ่านต้องการให้มีการปรับปรุงในส่วนใดโปรดเสนอแนะมายังกองบรรณาธิการเพื่อจะได้ปรับปรุงวารสารให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นในฉบับต่อไป

ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์

บรรณาธิการวารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

สารบัญ

บทความวิจัย

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าว.....1
ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

The Comparative Analysis of Costs and Returns from Rice Cultivation by Farmers in Krok Phra District of Nakhon Sawan Province
รังสิมา จีวังาม ลักษมี งามมีศรี

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม15
กรมสรรพสามิต

Operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department
อภิชา สถิตเสถียร

3. การพัฒนานวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต.....28
เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปราณบุรี

The Development of Phonics Standard Instructional Innovation of Herbart Method to Encourage English Pronunciation of the Primary 1 Teachers in Pranburi Group
อามาณิกา พรสัมฤทธิ์ผล

4. ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา.....38
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Effective leadership in Thailand 4.0 of school administrators in schools under Prachuap Khiri Khan primary educational service area 1
ศศิกันต์ สังสฤกษ์

5. ความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี.....50

The success of environmental in the Location of the Dolomite Mine, Cha-Am District, Phetchaburi Province
มานิตา ดาวฐิติ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าว
ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

The Comparative Analysis of Costs and Returns from Rice Cultivation
by Farmers in Krok Phra District of Nakhon Sawan Province

รังสิมา จีวงาม¹ ลักขมี งามมีศรี²

Rangsima Ngiewngam¹ and Luksamee Ngammesri²

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์¹

อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์²

Master's degree student, Master of Business Administration Program,

Faculty of Management Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University¹

Lecturer, Faculty of Management Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University²

E-mail: lakshmee.n@nsru.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ (2) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับจากการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ และ (3) เพื่อเป็นแนวทางในการปลูกข้าวของเกษตรกรให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 จำนวน 50 ครัวเรือน และเกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 จำนวน 20 ครัวเรือน โดยวิธีเจาะจงเลือกครัวเรือนที่มีความสนใจ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้ข้อมูลทางการเงิน ได้แก่ ต้นทุน รายได้ กำไรสุทธิ อัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน และจุดคุ้มทุน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีต้นทุนรวม 5,224.14 บาทต่อไร่ มีรายได้รวม 7,213.22 บาทต่อไร่ และผู้ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีต้นทุนรวม 4,245.96 บาทต่อไร่ รายได้รวม 5,917.17 บาทต่อไร่

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้จากการศึกษานี้ ได้แก่

2.1 ผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีรายได้จากการขายผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าผู้ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ไร่ละ 1,295.51 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.89

2.2 ผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่เฉลี่ยสูงกว่า ไร่ละ 719.83 บาท และ 258.36 บาท ตามลำดับ

2.3 ผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าผู้ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ไร่ละ 317.32 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.98

2.4 ผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีอัตรากำไรสุทธิต่ำกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 โดยมีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 27.57 ส่วนผู้ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีอัตรากำไรสุทธิเท่ากับ ร้อยละ 28.24

2.5 ผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีผลตอบแทนจากการลงทุนต่ำกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 โดยมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับร้อยละ 12.95 ในขณะที่การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับ ร้อยละ 17.51

2.6 การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีจุดคุ้มทุน ณ ปริมาณขายเท่ากับ 390 กิโลกรัมต่อไร่ มีมูลค่า ณ จุดคุ้มทุน เท่ากับ 2,817.13 บาทต่อไร่ ส่วนการปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีจุดคุ้มทุนปริมาณขายเท่ากับ 380 กิโลกรัมต่อไร่ มีมูลค่า ณ จุดคุ้มทุน เท่ากับ 1,867.52 บาทต่อไร่ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการขายและมูลค่าหรือจำนวนเงิน ณ จุดคุ้มทุนแล้ว การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีปริมาณขายและจำนวนเงิน ณ จุดคุ้มทุนที่ต่ำกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ กข57

3. แนวทางในการปลูกข้าวของเกษตรกรให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น ได้แก่ การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีอัตรากำไรสุทธิและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และมีปริมาณขายและมูลค่าที่เป็นจำนวนเงินของการปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 คำนวณกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ กข57

คำสำคัญ: ต้นทุนและผลตอบแทน; การปลูกข้าวของเกษตรกร; การปลูกข้าวพันธุ์ กข57; การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105

Abstract

The objectives of this study were to (1) study the costs and returns of rice cultivation of rice varieties RD 57 and Khao Dawk Mali 105 by farmers in Krok Phra district, Nakhon Sawan province; (2) analyze and compare the costs and returns received from the cultivation of rice varieties RD 57 and Khao Dawk Mali 105 by farmers in Krok Phra district, Nakhon Sawan province; and (3) serve as a guideline for farmers growing rice and getting higher returns. The samples in this study were 50 households of RD 57 rice farmers and 20 households of Khao Dawk Mali 105 rice farmers, voluntarily selected households. The study tool was a structured interview that analyzed the quantitative data using financial data, including capital, income, net profit, net return rate, return on investment rate, and point of funding.

The findings were as follows:

1. RD 57 rice growers had a total cost of 5,224.14 baht per rai, with a total income of 7,213.22 baht per rai, and rice growers of Khao Dawk Mali 105 had a total cost of 4,245.96 baht per rai, with a total income of 5,917.17 baht per rai.

2. The comparative analysis of costs and returns obtained from this study was as follows:

2.1 RD 57 rice growers earned an average income per rai higher than those who grew Khao Dawk Mali 105 rice varieties at 1,295.51 baht per rai, or 21.89 percent.

2.2 Growers of rice variety RD 57 had higher average variable costs and fixed costs, 719.83 baht per rai and 258.36 baht, respectively.

2.3 RD 57 rice growers had an average net profit per rai higher than those who grew Khao Dawk Mali 105 rice, 317.32 baht per rai, or 18.98 percent.

2.4 RD 57 rice growers had a net profit margin lower than that of Khao Dawk Mali 105 rice, with a net profit margin of 27.57 percent, while those who grew Khao Dawk Mali 105 rice had a net profit margin of 28.24 percent.

2.5 RD 57 rice farmers had a lower return on investment than growing jasmine 105 rice, with a return of 12.95 percent, while growing jasmine 105 rice had a return of 17.51 percent.

2.6 Cultivation of rice variety RD 57 had a break-even point at a sales volume of 390 kilograms per rai, with a break-even point value of 2,817.13 baht per rai. In comparison, rice cultivation of Khao Dawk Mali 105 had a break-even point of 380 kilograms per rai. Rai had a value at the break-even point equal to 1,867.52 baht/rai when comparing the sales volume and the value or amount at the break-even point. The cultivation of the rice variety Khao Dawk Mali 105 had a lower sales volume and amount at the break-even point than the cultivation of the rice variety RD 57.

3. Farmers' ways of growing rice for higher returns; for example, growing the rice variety Khao Dawk Mali 105 had a higher net profit margin and return on investment than growing RD 57 rice and had higher sales volume and value. The amount of money spent producing the rice variety Khao Dawk Mali 105 was more cost-effective than producing the rice variety RD 57.

Keywords: Costs and Returns; Farmers' Rice Cultivation; RD 57 rice and Khao Dawk Mali 105

บทนำ

ข้าวเป็นพืชที่มีคุณค่าเป็นอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์คู่กับโลกมานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทวีปเอเชีย ข้าว นับว่ามีความสำคัญและมีคุณประโยชน์ต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุรินทร์, 2563) นอกจากจะใช้บริโภคเป็นอาหารหลักประจำวันของคนไทยแล้ว ข้าวยังใช้ทำเป็นอาหารหวานชนิดต่าง ๆ ข้าวจึงเป็นพืชที่มีประโยชน์และมีคุณค่ากับมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นใช้เป็นอาหารหลัก ทำขนม ยารักษาโรค ปุ๋ย ของใช้ เครื่องประดับ ของเล่น และการเอาใจใส่คิดค้น จึงเกิดเป็นวัฒนธรรมเกิดขึ้นอย่างมากมายไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของภาชนะ อาหาร พิธีกรรมต่าง ๆ รวมถึงการสร้างอาชีพเกษตรกรอยู่คู่สังคมไทยมายาวนาน และประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก ด้วยเมืองไทยเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการอยู่อาศัยร่วมกับธรรมชาติอย่างเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งอาชีพเกษตรกรจึงถือเป็นรายได้หลักมาอย่างช้านาน แม้ในปัจจุบันคนรุ่นใหม่จำนวนมากจะเลือกเข้ามามองหางานทำในเมืองหลวงรวมถึงเลือกทำงานประเภทอื่น ๆ มากขึ้น แต่เกษตรกรถือเป็นหัวใจสำคัญที่ช่วยสร้างผลผลิตให้กับคนไทยและอีกหลายล้านคนบนโลกมีอาหารที่ดีและมีประโยชน์เพื่อดำรงชีวิต

ปัจจุบันชาวนาผู้ปลูกข้าวต้องติดอยู่ในวงจรปัญหา ราคาข้าวตกต่ำ ผลผลิตที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ราคาน้ำมันและปุ๋ยมีแนวโน้มสูงขึ้น มีปัจจัยเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ โรคพืชต่าง ๆ และสภาวะหนี้สิน โดยปัญหาดังกล่าวนั้น เป็นปัญหาที่สะสมมาอย่างยาวนาน ได้รับแรงกดดันทั้งจากปัญหาเชิงโครงสร้างของประเทศ อาทิ การกำหนดราคาร่วงหน้าที่เป็นตัวกำหนดราคาข้าวเปลือกที่จะรับซื้อจากเกษตรกรตามกลไกการเก็งกำไรในตลาด ปริมาณผลผลิตที่มากเกินไปเกินความต้องการ ขบวนการตลาดซึ่งอุปทานข้าวเพิ่มขึ้นจากการขยายพื้นที่ปลูกข้าวมากขึ้น ทำให้ปริมาณข้าวที่ออกสู่ตลาดจึงมากขึ้น (ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ 2560) ประกอบกับผู้ซื้อข้าวในตลาดโลกหันไปซื้อข้าวจากประเทศคู่แข่งเพิ่มขึ้น จนทำให้ประเทศไทยสูญเสียส่วนแบ่งตลาดข้าวโลก ดังนั้น เมื่อประเทศไทยส่งออกข้าวได้น้อยลง ทำให้ปริมาณข้าวส่วนเกินในประเทศ

ปรับตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อราคาข้าวในประเทศปรับตัวลดลงไปอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับราคาข้าวของคู่แข่งในตลาดโลก และทำให้ชาวนาไทยประสบกับภาวะขาดทุนหรือมีกำไรอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากมีต้นทุนการผลิตข้าวที่สูงกว่าคู่แข่งในตลาดโลก (เกียรติศักดิ์ คำสี, 2564)

จังหวัดนครสวรรค์ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนล่างของประเทศ มีลักษณะภูมิศาสตร์โดยส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะกับการทำการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่ใช้พื้นที่ในการทำนา ปลูกข้าว เนื่องจากสภาพภูมิอากาศและศักยภาพของดินเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูกข้าว พื้นที่ปลูกข้าวอยู่ในเขตอาศัยน้ำฝนและเขตชลประทาน ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อม เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม และศัตรูพืช และพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ ในปี พ.ศ. 2564 ได้แก่ ข้าวนาปี ใช้พื้นที่ปลูกข้าวนาปีถึงร้อยละ 61.21 รองลงมาคือ มันสำปะหลังและอ้อยโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 12.78 และ 7.18 ตามลำดับ ของการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ แต่ผลผลิตรวมและมูลค่าผลผลิตในอ้อยโรงงานสูงถึงร้อยละ 59.43 เมื่อเทียบกับข้าวนาปีที่มีมูลค่าร้อยละ 19.92 ของผลผลิตรวมและมูลค่าผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้พื้นที่ทำการเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าวทุกอำเภอ และจากรายงานข้อมูลสำคัญจังหวัดนครสวรรค์ ปี 2564 ยังพบว่า คราวเรือนผู้ถือครองพื้นที่ทำการเกษตรมีหนี้สินครัวเรือนจากการใช้ทำการเกษตรสูงอีกด้วย (สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์, 2565) ซึ่งอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นอำเภอหนึ่งที่ใช้พื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร ได้แก่ การทำนาปลูกข้าวเป็นหลัก ในปี พ.ศ. 2564 ตำบลโกรกพระมีจำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพทำนา 3,906 ครัวเรือน จากจำนวน 9,752 ครัวเรือนของอำเภอโกรกพระทั้งหมด (สำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์, 2565) คิดเป็นร้อยละ 40.05 (จากการคำนวณ) แต่รายได้เฉลี่ยของประชากรเฉลี่ยต่อคนต่อปี จำแนกรายอำเภอ คำนวณเฉลี่ย 5 ปีย้อนหลัง (ปี พ.ศ. 2560 – 2564) พบว่า อำเภอโกรกพระเป็นอำเภอ 1 ใน 5 อำเภอที่มีรายได้เฉลี่ยของประชากรต่ำสุด (สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์, 2565) ซึ่งชาวนาหรือเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ ทำนาได้ปีละ 1 - 2 ครั้ง แต่ละพื้นที่มีระยะการทำนาไม่เท่ากัน เนื่องจากหากทำนาในช่วงนอกฤดูอาจเกิดปัญหาเรื่องน้ำไม่เพียงพอ การเพาะปลูกข้าวพันธุ์มีค่าใช้จ่ายหลายประเภทมาเกี่ยวข้อง เช่น ค่าปุ๋ยเคมี ค่าปุ๋ยหมักชีวภาพ ค่ายากำจัดวัชพืชและศัตรูพืช เป็นต้น นอกจากนั้นแล้ว เกษตรกรบางรายอาจจ้างรถเก็บเกี่ยวหรือเครื่องจักรแทนแรงงานคนในการเก็บเกี่ยวข้าว จึงส่งผลกระทบต่อต้นทุนการปลูกข้าวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกษตรกรมีความกังวล เกี่ยวกับค่าเช่าเครื่องจักรเก็บเกี่ยวข้าวมีราคาแพงขึ้น การขาดแคลนน้ำ ค่าจ้างแรงงานที่มีราคาสูงขึ้น ค่าน้ำมันที่มีแนวโน้มของราคาที่สูงขึ้น เป็นต้น

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สนใจศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกข้าวของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ โดยเฉพาะการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 ซึ่งเป็นพันธุ์ที่เกษตรกรใช้เพาะปลูกมากที่สุด และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 เป็นพันธุ์ที่เกษตรกรใช้เพาะปลูกน้อยที่สุด (สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ, 2565) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการปลูกข้าวทั้งสองสายพันธุ์ว่ามีต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนปลูกข้าวอย่างไร และการปลูกข้าวพันธุ์ใดมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า โดยทำการศึกษารวมถึงปัจจัยการผลิตด้านที่ดิน แรงงาน ทุนและค่าใช้จ่ายในการผลิตว่าเหมาะสมหรือไม่ และมีปัจจัยอื่น ๆ หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ไต่บ้าง ที่เป็นผลกระทบต่อต้นทุนการปลูกข้าวและผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมเกษตรกรให้นำไปพิจารณาในการตัดสินใจเลือกพันธุ์ข้าวที่ให้มีต้นทุนที่ต่ำและผลตอบแทนที่สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับจากการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อเป็นแนวทางในการปลูกข้าวของเกษตรกรให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัย ด้านเนื้อหา ด้านประชากร ด้านตัวแปร และด้านระยะเวลา ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ โดยศึกษาโครงสร้างต้นทุนของการปลูกข้าวดังกล่าว พร้อมวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุน ผลตอบแทน และจุดคุ้มทุนของการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105

ขอบเขตด้านประชากร

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตจากประชากรผู้ปลูกข้าวในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวน 3,363 ครัวเรือน โดยทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจงเลือกเกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ด้วยการเลือกเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีความสมัครใจ (Voluntary sampling)

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำนา 2) ต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการทำนา 3) เงินลงทุนในการอุปกรณ์หรือเครื่องมือเพื่อใช้ในการทำนา 4) จำนวนพื้นที่ในการทำนา 1 ฤดูกาล

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาค้นคว้านี้ใช้ระยะเวลาการศึกษารวม 11 เดือน ผู้ศึกษาเริ่มทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม ปี พ.ศ. 2564 ออกแบบการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการศึกษาย่างต่อเนื่อง และเริ่มรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2565 พร้อมทำการวิเคราะห์และสรุปผลการวิเคราะห์ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2565

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดหรือหลักการที่เกี่ยวกับต้นทุน

ต้นทุนมีความหมายที่หลากหลายแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การนำไปใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้ข้อมูลสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนที่ใช้ในการศึกษานี้ มีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของต้นทุน

ความหมายของต้นทุน (Cost) นั้น มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน แต่ในเนื้อหาสาระแล้วไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนี้

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2552) ให้ความหมายของต้นทุน หมายถึง ทรัพยากรของกิจการที่สามารถกำหนดมูลค่าเป็นตัวเงิน ที่ต้องสูญเสียไปเพื่อแลกเปลี่ยนกับสินค้าหรือบริการที่จะได้รับมา

สุพาตา สิริกุตตา (2550) ได้กล่าวถึง ต้นทุน หมายถึง จำนวนเงินหรือภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินในอนาคตเพื่อให้ได้ซึ่งสินค้าหรือบริการซึ่งจะก่อให้เกิดรายได้ โดยต้นทุนอาจเป็นสินทรัพย์หรือค่าใช้จ่าย ถ้าก่อให้เกิดประโยชน์ทันที ต้นทุนจะถือเป็นค่าใช้จ่าย ถ้าประโยชน์นั้นเกิดขึ้นภายหลังต้นทุนจะถือเป็นสินทรัพย์

ศศิวิมล มีอำพล (2556) ให้ความหมาย ต้นทุน หมายถึง เงินสดหรือสิ่งที่เทียบเท่าเงินสดที่ได้จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ ซึ่งนำประโยชน์มาให้กิจการในปัจจุบันหรือในอนาคต โดยกิจการต้องพยายามลดต้นทุนให้มากที่สุดเพื่อก่อให้เกิดกำไรที่สูงที่สุดแก่กิจการ

แนวคิดหรือหลักการที่เกี่ยวข้องกับผลตอบแทน

การลงทุนไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในธุรกิจ ในหลักทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ ก็คือผลตอบแทนหรืออัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งคำว่าอัตราผลตอบแทนนี้มีความหมายกว้างขวางมาก อาจหมายถึง อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนระยะยาวอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นสามัญ และอัตราผลตอบแทนที่กินความหมายแคบลงไปอีก คืออัตราผลตอบแทนจากโครงการลงทุนเฉพาะโครงการฯ ซึ่งแต่ละอย่าง จะมีรูปแบบการวัดที่แตกต่างกันไปบ้าง และการใช้ประโยชน์ก็แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การวิเคราะห์เป็นสำคัญ อัตราส่วนผลตอบแทนนอกจากใช้ประโยชน์ ในการประเมินผลของโครงการปฏิบัติงาน ยังใช้ประโยชน์ช่วยในการตัดสินใจ ลงทุน วางแผน ควบคุมและปรับปรุงการดำเนินงาน (เพชร ชุมทรัพย์, 2554)

เบญจมาศ อภิสิทธิ์ภิญโญ (2546) กล่าวถึงผลตอบแทน หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการจัดหาสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้าของกิจการ จัดว่าเป็นรายได้ตามการดำเนินงานปกติของกิจการ ซึ่งมีผลทำให้ส่วนของเจ้าของมีการเปลี่ยนแปลงที่เพิ่มขึ้น

ทิพย์สุดา ทาสีดา (2565) ผลตอบแทนถือเป็นรายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนและการดำเนินงาน รายได้ที่เกษตรกรได้รับจากการนำผลผลิตที่ผลิตได้มาไว้บริโภคเองหรือนำมาจำหน่ายในแต่ละปี ถือเป็นผลตอบแทนจากการลงทุน

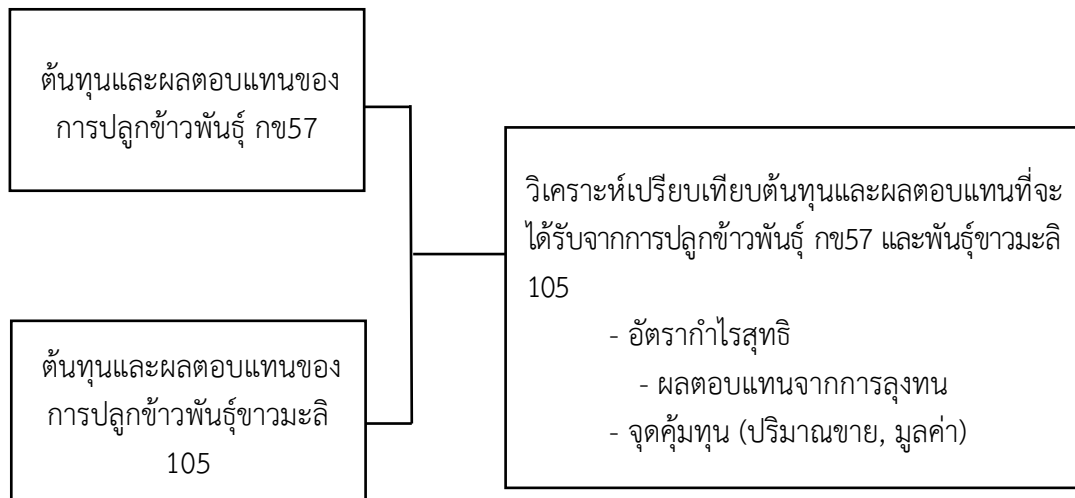
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้าว

ข้าวพันธุ์ กข57 มีลักษณะคือ เป็นข้าวเจ้าไม่ไวต่อช่วงแสง มี อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 107 - 120 วัน ต้นสูงประมาณ 115 - 120 เซนติเมตร มีผลผลิตสูง โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 714 กิโลกรัมต่อไร่

ข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีลักษณะ คือ เป็นข้าวเจ้า ต้นสูงประมาณ 140 เซนติเมตร ไวต่อช่วงแสง ลำต้นมีสีเขียวจาง ใบสีเขียวยาวค่อนข้างแคบ ฟางอ่อน ใบธงทำมุมกับคอรวง เมล็ดข้าวมีรูปร่างเรียวยาว อายุเก็บเกี่ยว ประมาณปลายพฤศจิกายน - ต้นเดือนธันวาคม มีผลผลิตประมาณ 363 กิโลกรัมต่อไร่ ข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีลักษณะเด่น คือ สามารถทนแล้งได้ดีพอสมควร เมล็ดข้าวสารใส แกร่ง คุณภาพการสีดี คุณภาพการหุงต้ม ดี อ่อนนุ่ม มีกลิ่นหอม ทนต่อสภาพดินเปรี้ยว และดินเค็ม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกข้าวพันธุ์ กข 57 และการปลูกข้าวพันธุ์ขาวมะลิ 105 โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของต้นทุน ปริมาณ กำไร ดังนั้น จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาได้สังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังแผนภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ชาวมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์” การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ชาวมะลิ 105 กับผลตอบแทนที่ได้รับ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวน 3,363 ครัวเรือน แบ่งออกเป็น การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 จำนวน 1,487 ครัวเรือน ข้าวพันธุ์ กข 49 จำนวน 814 ครัวเรือน ข้าวพันธุ์ กข 41 จำนวน 695 ครัวเรือน ข้าวพันธุ์ กข 79 จำนวน 152 ครัวเรือน ข้าวพันธุ์ หอมปทุมธานี จำนวน 128 ครัวเรือน และข้าวพันธุ์ชาวมะลิ 105 จำนวน 87 ครัวเรือน (สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์, 2565)

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ชาวมะลิ 105 เนื่องจากข้าวพันธุ์ กข57 เป็นพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรปลูกจำนวนมากที่สุดและข้าวพันธุ์ชาวมะลิ 105 เป็นพันธุ์ข้าวที่ปลูกน้อยที่สุด เพื่อให้สามารถเห็นถึงความแตกต่างระหว่างต้นทุนและผลตอบแทนอย่างชัดเจน

การศึกษานี้ใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจงเลือกเกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ชาวมะลิ 105 ด้วยการเลือกเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีความสมัครใจ (Voluntary Sampling) เพื่อรวบรวมข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ ผู้ศึกษาได้ติดต่อขอความอนุเคราะห์ โดยการประสานงานผ่านสำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ ในการรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรเป็นรายครัวเรือน ได้ตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 70 ครัวเรือน ประกอบด้วย เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 จำนวน 50 ครัวเรือน และเกษตรกรที่ปลูกข้าวพันธุ์ชาวมะลิ จำนวน 20 ครัวเรือน ซึ่งเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจะต้องมีคุณสมบัติ คือ

1) มีความรู้ ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการปลูกข้าวอย่างต่ำ 10 ปี และ 2) เกษตรกรที่มีการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายประจำครัวเรือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยทำการสัมภาษณ์โดยตรงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเครื่องมือที่ทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุดและลดปัญหาของการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่เข้าใจในคำถามบางประเด็น มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์พิจารณาขอบเขตของเนื้อหาที่ศึกษาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการศึกษา

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำนาปลูกข้าว

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับต้นทุนจากการเพาะปลูก โดยมุ่งเน้นการสัมภาษณ์ต้นทุนของสินค้าส่วนประกอบ 3 หลัก ได้แก่ 1) วัตถุดิบ 2) ค่าแรงงาน 3) ค่าใช้จ่ายในการผลิต

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการปลูกข้าว รวมถึงผลผลิตที่เกี่ยวข้องจนถึงกระบวนการจัดจำหน่าย

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคจากการปลูกข้าว ประกอบด้วย ปัญหาด้านการเพาะปลูก ด้านต้นทุนการผลิตในการเพาะปลูก และด้านผลตอบแทนในการเพาะปลูก

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจปรับปรุงแก้ไขให้ข้อคำถามมีความสอดคล้อง ครบคลุมและตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัย

4. ก่อนที่ผู้ศึกษาจะนำแบบสัมภาษณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูล ได้มีการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคำถามในแบบสัมภาษณ์มีเนื้อหาสาระครบถ้วนในเรื่องที่ต้องการวัด และมีเนื้อหาครอบคลุมเพียงพอที่จะเป็นตัวแทนที่ดีของสิ่งที่ต้องการวัดหรือสิ่งที่ต้องทำความเข้าใจหรือไม่ หลังจากนั้นจึงดำเนินการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงนำแบบสัมภาษณ์ไปดำเนินการสัมภาษณ์จริงในภาคสนาม

5. นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้จริงเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ในพื้นที่อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 70 ชุด มีการใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบตามที่กำหนดไว้แล้ว จึงดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์แต่ละชุด

2. นำข้อมูลที่ได้มากำหนดตัวแปรต่าง ๆ โดยการนำมาใช้ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกข้าว

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสัมภาษณ์ที่เก็บข้อมูลได้ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบ สัมภาษณ์

2. นำแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำนา ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับต้นทุนจากการเพาะปลูก โดยมุ่งเน้นการสัมภาษณ์ต้นทุนการผลิต ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการปลูกข้าว

รวมถึงผลผลิตที่เกี่ยวข้องจนถึงกระบวนการจัดจำหน่าย โดยมุ่งเน้นการสัมภาษณ์การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 โดยนำข้อมูลมาใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

3. วิเคราะห์ต้นทุนในการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 โดยจำแนกต้นทุน เป็น 3 ประเภทตามส่วนประกอบ ดังนี้

3.1 วัสดุดิบทางตรง

3.2 ค่าแรงงานทางตรง

3.3 ค่าใช้จ่ายการผลิต และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

4. วิเคราะห์รายได้ในการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105

5. วิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุน โดยใช้เครื่องมือทางการเงิน

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้รวม}} \times 100$$

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{มูลค่าเงินลงทุน}} \times 100$$

$$\text{วิเคราะห์จุดคุ้มทุน} \\ \text{ปริมาณการขาย ณ จุดคุ้มทุน (กิโลกรัม)} = \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{ราคาขายต่อไร่-ต้นทุนผันแปรต่อไร่}} \times 100$$

$$\text{อัตรากำไรส่วนเกิน} = \frac{\text{ราคาขายต่อไร่-ต้นทุนผันแปรต่อไร่}}{\text{ราคาขายต่อไร่}} \times 100$$

$$\text{มูลค่า ณ จุดคุ้มทุน (บาท)} = \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{\text{อัตรากำไรส่วนเกิน}} \times 100$$

6. คำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคจากการปลูกข้าว ประกอบไปด้วย ปัญหาด้านการเพาะปลูก ด้านต้นทุนการผลิตในการเพาะปลูก ด้านผลตอบแทนในการเพาะปลูก ที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์และนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์โดยใช้วิธีข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เพื่อนำเสนอภาพรวมทั่วไปของผู้ร่วมศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งผู้ให้ข้อมูลที่ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และเกษตรกรที่ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ105

การปลูกข้าวพันธุ์ กข57

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 มีอายุ 51-60 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 สำเร็จการศึกษต่ำกว่า ประถมศึกษา จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 ประสบการณ์ในการทำนา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำนา มาแล้วมากกว่า 10 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ใช้ทั้งพื้นที่ดินของตนเองและเช่าที่ดิน จำนวน 28

คน คิดเป็นร้อยละ 56.00 แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำนา ส่วนใหญ่จะเป็นเงินทุนส่วนตัว จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00 และมีการกู้ยืมบางส่วน การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกรทั้งหมด ซื้อเมล็ดพันธุ์ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ปัญหาและอุปสรรคจากการปลูกข้าวด้านการเพาะปลูกของเกษตรกร ส่วนใหญ่จะพบแมลงศัตรูพืชรบกวน/วัชพืชมาก คิดเป็นร้อยละ 45.00 ปัญหาและอุปสรรคด้านการเพาะปลูกข้าวส่วนใหญ่ที่พบ ได้แก่ มีแมลงศัตรูพืชรบกวน/วัชพืชมาก คิดเป็นร้อยละ 45.00 ด้านต้นทุนการผลิตในการเพาะปลูก ได้แก่ มีต้นทุนเกี่ยวกับค่าปุ๋ยมีราคาสูง คิดเป็นร้อยละ 27.32 ด้านผลตอบแทนในการเพาะปลูก ได้แก่ เกษตรกรไม่มีอำนาจในการต่อรองราคา คิดเป็นร้อยละ 30.86

การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่ข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีอายุ 51-60 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาจบการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำนามากกว่า 10 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 ใช้ทั้งพื้นที่ดินของตนเองและเช่าที่ดิน จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการทำนาจะเป็นเงินทุนส่วนตัว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีการกู้ยืมบางส่วน การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าวของเกษตรกรส่วนใหญ่ทำการซื้อเมล็ดพันธุ์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ปัญหาและอุปสรรคด้านการเพาะปลูกของเกษตรกรส่วนใหญ่พบว่าพื้นที่เพาะปลูกไม่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 37.21 ปัญหาและอุปสรรคด้านต้นทุนการผลิต ได้แก่ ค่าปุ๋ยมีราคาสูง คิดเป็นร้อยละ 38.71 ปัญหาและอุปสรรคด้านผลตอบแทนในการเพาะปลูก ได้แก่ ราคามีความผันผวน ไม่แน่นอนและไม่มีอำนาจในการต่อรองราคามีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 28.99

สรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การศึกษา ได้ดังนี้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า

การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีต้นทุนรวม จำนวน 5,224.14 บาทต่อไร่ ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ 1,274.47 บาท ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ 730.07 บาท ค่าใช้จ่ายคงที่อื่น 544.41 บาท และต้นทุนผันแปร 4,427,580 บาท เฉลี่ยไร่ละ 3,949.67 บาท ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์ 448,400 บาท เฉลี่ยต่อไร่ 400 บาทต่อไร่ ค่าจ้างแรงงาน 2,112,620.00 บาท เฉลี่ยต่อไร่ 1,884.59 บาทต่อไร่ และค่าวัสดุการเกษตร 1,866,560.00 บาท เฉลี่ยต่อไร่ 1,665.08 บาทต่อไร่ ส่วนผลตอบแทนหรือรายได้รวม จำนวน 8,086,023 บาท เฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 7,213.22 บาท ประกอบด้วย รายได้จากการขายข้าวเปลือก 7,962,233 บาท รายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ 97,110 บาท และรายได้จากการขายฟางข้าว 26,680 บาท

การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีต้นทุนรวมจำนวน 4,245.96 บาทต่อไร่ ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ 1,016.12 บาท ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาเครื่องมือและอุปกรณ์ 471.71 บาท ค่าใช้จ่ายคงที่อื่น 544.41 บาท และต้นทุนผันแปร 1,014,170 บาท เฉลี่ยไร่ละ 3,229.84 บาท ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์ 94,600 บาท เฉลี่ยต่อไร่ 301.27 บาทต่อไร่ ค่าจ้างแรงงาน 647,270.00 บาท เฉลี่ยต่อไร่ 2,061.37 บาทต่อไร่ และค่าวัสดุการเกษตร 272,300.00 บาท เฉลี่ยต่อไร่ 867.20 บาทต่อไร่ ส่วนผลตอบแทนหรือรายได้รวม จำนวน 1,857,990 บาท เฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 5,917.17 บาท ประกอบด้วย รายได้จากการขายข้าวเปลือก 1,739,100 บาท รายได้จากการขายเมล็ดพันธุ์ 111,000 บาท และรายได้จากการขายฟางข้าว 7,890 บาท

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนที่ได้รับจากการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอกอพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน ผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีรายได้จากการขายผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าผู้ปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ไร่ละ 1,295.51 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.89 มีต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่เฉลี่ยสูงกว่า ไร่ละ 719.83 บาท และ 258.36 บาท ตามลำดับ ในส่วนของกำไรสุทธิ ผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าผู้ปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ไร่ละ 317.32 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.98

อัตรากำไรสุทธิ พบว่า การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีอัตรากำไรสุทธิต่ำกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 โดยมีอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ เท่ากับ ร้อยละ 27.57 ส่วนผู้ปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 มีอัตราผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ เท่ากับ ร้อยละ 28.24

ผลตอบแทนจากการลงทุน พบว่า การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีผลตอบแทนจากการลงทุนต่ำกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 โดยมีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับร้อยละ 12.95 ในขณะที่การปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับ ร้อยละ 17.51

จุดคุ้มทุน พบว่า การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีจุดคุ้มทุน ณ ปริมาณขายเท่ากับ 390 กิโลกรัม/ไร่ มีมูลค่า ณ จุดคุ้มทุน เท่ากับ 2,817.13 บาท/ไร่ ส่วนการปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 มีจุดคุ้มทุนปริมาณขายเท่ากับ 380 กิโลกรัม/ไร่ มีมูลค่า ณ จุดคุ้มทุน เท่ากับ 1,867.52 บาท/ไร่ เมื่อเปรียบเทียบปริมาณการขายและมูลค่าหรือจำนวนเงิน ณ จุดคุ้มทุนแล้ว การปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 มีปริมาณขายและจำนวนเงิน ณ จุดคุ้มทุนที่ต่ำกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ กข57

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อหาแนวทางในการปลูกข้าวของเกษตรกรให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอกอพระ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า การปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 มีอัตราผลตอบแทนจากกำไรและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนมากกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 รวมถึงปริมาณขายและมูลค่าที่เป็นจำนวนเงินของการปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ก็คุ้มทุนกว่าการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 ดังนั้น จากสรุปผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จะเป็นแนวทางให้เกษตรกรใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้นจากการปลูกข้าวได้

อภิปรายผล

การศึกษา เรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวพันธุ์ กข57 และปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 ของเกษตรกรในอำเภอกอพระ จังหวัดนครสวรรค์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ต้นทุนรวมของการปลูกข้าว เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 5,224.14 บาทต่อไร่ ส่วนผู้ปลูกข้าวพันธุ์ข้าวดอกมะลิ 105 มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 4,245.96 บาทต่อไร่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิธาน แสนภักดี และนฤพล อ่อนนิมล (2563) พบว่า ต้นทุนรวมของการปลูกข้าวหอมมะลิ เฉลี่ยเท่ากับ 4,012.18 บาทต่อไร่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุกมล ดวงตา นิรุตต์ ชัยโชค และวัฒนา ยืนยง (2559) พบว่า ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อไร่ ในการลงทุนปลูกข้าวของเกษตรกรรายย่อยมีต้นทุนรวมเฉลี่ย 4,327.17 บาทต่อไร่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณณิชากร กล้องแก้ว (2563) พบว่า การลงทุนปลูกข้าวของเกษตรกรในตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา มีต้นทุนรวมเฉลี่ย 4,850 บาท/ไร่ ดังนั้น ต้นทุนรวมของ

การปลูกข้าวเฉลี่ยต่อไร่ของแต่ละสายพันธุ์จะอยู่ในช่วงประมาณ 4,000 – 5,000 บาท ซึ่งไม่แตกต่างกันมากนัก

2. รายได้จากการขายผลิตผล เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีรายได้รวมเฉลี่ย 7,213.22 บาทต่อไร่ ส่วนผู้ปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีรายได้รวมเฉลี่ย 5,917.17 บาทต่อไร่ ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภมล ดวงตา, นิรุติ์ ชัยโชค และวัฒนา ยืนยง (2559) พบว่า รายได้รวมเฉลี่ยต่อ ไร่ ในการลงทุนปลูกข้าวของเกษตรกรรายย่อยเท่ากับ 8,863.00 บาทต่อไร่ และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณณิชากร กล้องแก้ว (2563) พบว่าผลตอบแทนในการลงทุนปลูกข้าวของเกษตรกรตำบลโนนไทย อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ให้ผลผลิตเฉลี่ย 1 ตัน/ไร่ ให้รายได้เฉลี่ย 10,000 บาท/ไร่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรในครั้งนี้ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคด้านผลตอบแทนในการปลูกข้าว คือ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิต ราคาข้าวเปลือกมีความผันผวน ได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอก เช่น สภาพอากาศแปรปรวน เกิดอุทกภัย ส่งผลต่อผลผลิตในแต่ละรอบมีปริมาณไม่มาก โดยราคาขายข้าวเปลือกในแต่ละพื้นที่จะมีราคาที่ไม่เท่ากัน ทำให้เกษตรกรในแต่ละพื้นที่มีรายได้จากการขายข้าวที่แตกต่างกัน

3. อัตรากำไรสุทธิ การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 27.57 การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 28.24 ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณณิชากร กล้องแก้ว (2563) ทำการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวของเกษตรกรตำบลโนนไทย อำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายร้อยละ 88.95 ส่วนทิพย์สุดา ทาสีดา (2565) ศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำนาของเกษตรกรบ้านยาง ตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า อัตรากำไรสุทธิ 42.84 % และ สุภมล ดวงตา, นิรุติ์ ชัยโชค และวัฒนา ยืนยง (2559) ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวในพื้นที่ตำบลปากน้ำ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย พบว่า อัตรากำไรต่อยอดขาย เท่ากับ ร้อยละ 42.48 ส่วนพิธาน แสนภักดี และนฤพล อ่อนวิมล (2563) ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนปลูกข้าวหอมมะลิของเกษตรกรอำเภอสามชูก จังหวัดสุพรรณบุรี ได้อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขายร้อยละ 21.40 สมฤทัย มานิตย และอัจฉรา ฐูปูชากร (2561) ศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวของเกษตรกร หมู่ 12 ตำบลหัวไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ได้อัตรากำไรต่อยอดขาย 8.12% ทั้งนี้ อัตรากำไรสุทธิมีค่าที่แตกต่างกันของการปลูกข้าวในพื้นที่แตกต่างกัน มีทั้งสูงกว่าและต่ำกว่ากัน เป็นผลมาจากการควบคุมรายได้และค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน

4. อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีผลตอบแทนจากการลงทุน 12.95 ในขณะที่การปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนเท่ากับร้อยละ 17.51 ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมฤทัย มานิตย และอัจฉรา ฐูปูชากร (2561) พิธาน แสนภักดี และนฤพล อ่อนวิมล (2563) และณณิชากร กล้องแก้ว (2563) พบว่า ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวมีอัตราผลตอบแทนเท่ากับ ร้อยละ 7.14 ร้อยละ 22.59 และร้อยละ 73.91 ตามลำดับ ทั้งนี้ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในผลการศึกษาแต่ละเรื่องจะมีค่าที่แตกต่างกันมาก เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีการลงทุนที่ไม่เท่ากัน จึงส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนด้วย

5. จุดคุ้มทุน การปลูกข้าวพันธุ์ กข57 มีจุดคุ้มทุน ณ ปริมาณขายเท่ากับ 390 กิโลกรัม/ไร่ มีมูลค่า ณ จุดคุ้มทุน เท่ากับ 2,817.13 บาท/ไร่ ส่วนการปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 มีจุดคุ้มทุนปริมาณขายเท่ากับ 380

กิโลกรัม/ไร่ มีมูลค่า ณ จุดคุ้มทุน เท่ากับ 1,867.52 บาท/ไร่ ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของณณิชากร กล้องแก้ว (2563) พิธาน แสนภักดี และนฤพล อ่อนวิมล (2563) และสมฤทัย มานิตย์ และอัจฉรา ฐปบุชากร (2561) พบว่า จุดคุ้มทุน ณ ปริมาณขาย เท่ากับ 0.11 ตันต่อไร่ หรือเท่ากับ 110 กิโลกรัม/ไร่ 0.27 ตันต่อไร่ หรือเท่ากับ 270 กิโลกรัม/ไร่ และเท่ากับ 0.22 ตันต่อไร่ หรือเท่ากับ 220 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวนี้มีจุดคุ้มทุน ณ ปริมาณขายที่สูงกว่าผลการศึกษาในครั้งนี้ แสดงถึงเกษตรกรต้องขายข้าวให้ได้ปริมาณมากกว่าจึงจะไม่มีกำไรและไม่ขาดทุน ทั้งนี้เป็นผลมาจากการควบคุมค่าใช้จ่ายและราคาขายที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1.1 จากการศึกษา พบว่า ต้นทุนในส่วนของการใช้จ่ายในค่าวัสดุการเกษตร โดยเฉพาะค่าปุ๋ยมีสัดส่วนที่สูง ดังนั้น เกษตรกรควรลดต้นทุนโดยหันมาปลูกข้าวแบบอินทรีย์ โดยเกษตรกรอาจขอคำปรึกษาจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาวิธีลดต้นทุนในส่วนดังกล่าว

1.2 จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกข้าว กข57 และการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ105 พบว่า การปลูกข้าว กข57 มีกำไรสุทธิสูงกว่าการปลูกข้าวขาวดอกมะลิ105 แต่มีอัตรากำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนต่ำกว่า และจุดขายที่คุ้มทุนที่สูงกว่า จากสรุปผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จะเป็นแนวทางให้เกษตรกรใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่มากขึ้นการปลูกข้าวได้

1.3 ปัญหาและอุปสรรค จากผลสรุปของการศึกษา ที่ได้รับทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกษตรกรได้เผชิญอยู่ส่วนใหญ่ว่าเกษตรกรเห็นว่าเป็นปัญหาในการทำอาชีพทำนาได้เรื่องของแมลงศัตรูพืช รบกวน/วัชพืชมาก ค่ายาปราบศัตรูพืช/กำจัดแมลง มีราคาสูง และพื้นที่เพาะปลูกไม่เพียงพอ ดังนั้น ภาครัฐจึงควรที่จะมีการพัฒนาแก้ไขในเรื่องดังกล่าวเพื่อช่วยลดปัญหาให้แก่เกษตรกร ในส่วนของความต้องการที่เกษตรกรต้องการได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐ ส่วนใหญ่คือเรื่องของราคาของผลผลิตที่ตกต่ำ ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคา และราคามีความผันผวน ไม่แน่นอน

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ คำสี. (2564). ทางรอดจากภาวะถดถอยของอุตสาหกรรมข้าวไทย. ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ EIC. สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://s.nsrui.ac.th/scbeic.com>.
- ณณิชากร กล้องแก้ว. (2563) การศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวของเกษตรกรตำบลโนนไทย อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 13(1), หน้า 185 – 192.
- ทิพย์สุดา ทาสีดา. (2565). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำนาของเกษตรกรบ้านยางตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 12(1), หน้า 330 - 340.
- ทิพย์สุดา ทาสีดา. (2565). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำนาของเกษตรกรบ้านยางตำบลบ้านยาง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 12(1) , หน้า 330 - 340.
- เบญจมาศ อภิสิทธิ์ปัญญา. (2546). การบัญชี 1. กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส.

- พิธาน แสงภักดี, และนฤพล อ่อนนิมิต. (2563). ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนปลูกข้าวหอมมะลิของเกษตรกร อำเภอสามชูก จังหวัดสุพรรณ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 7(1), หน้า 121 – 135.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2554). การวิเคราะห์งบการเงิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศศิวิมล มีอำพล. (2556). การบัญชีเพื่อการจัดการ. (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ: อินโฟไมนิ่ง.
- ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (2560). อุตสาหกรรมข้าว-ไทย. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2565, จาก <https://sscthailand.org/index.php/research>.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2552). การบัญชีบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- สมฤทัย มานิตย์, และอัจฉรา ฐปฐูชากร. (2561). การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกข้าวของเกษตรกร. วารสารวิจัยและนวัตกรรมกรรมการอาชีวศึกษา, 2(2), หน้า 49 - 54.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสุรินทร์. (2563) ข้าว ประโยชน์ของข้าวไทย ข้าวหอมมะลิ ข้าวกล้อง ข้าวกล้องงอก. สืบค้นเมื่อ 7 มกราคม 2565, จาก https://www.opsmoac.go.th/surin-local_wisdom-preview-422891791846.
- สำนักงานเกษตรอำเภอโกรกพระ. (2565). ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร.
- สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์. (2565) ข้อมูลสำคัญจังหวัดนครสวรรค์ประจำปี 2565. นครสวรรค์: กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด.
- สำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์. (2565). สถิติประชากรจังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2564. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2565, จาก <https://bit.ly/3Rf7QnL>.
- สุพาดา สิริกุดตา. (2550). การบัญชีการเงิน. กรุงเทพฯ ไต่อะมอนด์อินบิสซิเนสเวิร์ด.
- สุกมล ดวงตา, นิรุทธิ์ ชัยโชค, และวัฒนา ยืนยง. (2559). ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวในพื้นที่ตำบลป่าสัก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. วารสารบัญชีปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 1(1), หน้า 82 – 89.

**ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม
กรมสรรพสามิต**

Operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression

Bureau, Excise Department

อภิชา สถิตเสถียร

Apicha Sathitsathian

นักวิชาการสรรพสามิต กรมสรรพสามิต

Excise Academic, Excise Department

E-mail: suphattra.yod@rmutr.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต (2) เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและ (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต การวิจัยนี้เป็นการวิจัยปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 148 คน ได้แก่ บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที่ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัย (1) ด้านประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต อยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านการเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรที่มีอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ไม่แตกต่างกัน และ (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต เป็นไปในเชิงบวกในระดับค่อนข้างสูง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน; แรงจูงใจ; การตรวจสอบป้องกันและปราบปราม; กรมสรรพสามิต

Abstract

This research has 3 objectives: (1) To assess the level operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department. (2) To compare operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department by individual factors and (3) To test the relationship between motivation and operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department. This research was quantitative research. The sample of 148 people consisted of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department. Data was collected using a questionnaire. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-value, one-way variance. and Pearson's correlation. The research

results (1) The operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department, was at the highest level. (2) Comparing the operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department classified by personal factors, it was found that people with different age, education level and the duration of work is different have opinions on operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department not different. (3) The relationship between the motivation factors and the operational effectiveness of personnel at Audit, Prevention and Suppression Bureau, Excise Department was positive at a relatively high level.

Keywords: Operational Effectiveness; Motivation Factor; Prevention and Suppression Bureau, Excise Department

บทนำ

กรมสรรพสามิต เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงการคลัง ที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและขับเคลื่อนนโยบายการคลังของรัฐบาล โดยมีการปฏิบัติงานในการจัดเก็บภาษีปกป้องสังคม สิ่งแวดล้อมและสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงาน ให้บริการและอำนวยความสะดวกทางการดำเนินธุรกิจ แก่ผู้ประกอบการและประชาชน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมฐานะการคลังที่ยั่งยืน เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งภาษี สรรพสามิตเป็นภาษีที่จัดเก็บจากสินค้าและบริการที่มีเหตุผลความจำเป็นเฉพาะอย่าง รวมถึงดำเนินการตรวจสอบ ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย โดยอ้างอิงตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง พ.ศ. 2551 เพื่อให้การจัดเก็บรายได้ของกรมสรรพสามิตมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นไปตามเป้าหมายที่กระทรวงการคลังกำหนดไว้ ให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ 1) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต กฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต กฎหมายว่าด้วยสุรา กฎหมายว่าด้วยยาสูบ กฎหมายว่าด้วยไฟ กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรเงินภาษีสรรพสามิต กฎหมายว่าด้วยการจัดสรรเงินภาษีสุรา กฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับภาษีที่กรมจัดเก็บ 2) ตรวจสอบ ป้องกันและปราบปรามการหลีกเลี่ยงภาษีที่กรมจัดเก็บ 3) เสนอแนะนโยบายการจัดเก็บภาษีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมต่อกระทรวง 4) ดำเนินการเกี่ยวกับการประสานแผนงาน การกำกับเร่งรัด ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด และงานสารสนเทศของกรม 5) บริหารกิจการขององค์การสุราและโรงงานไฟ 6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กระทรวง หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กรมสรรพสามิตได้กำหนดวัตถุประสงค์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สรรพสามิตไว้ทั้งหมด 5 ข้อ ดังนี้ 1) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นหลักในการปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน 2) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานบังคับใช้กฎหมายได้ถูกต้อง 3) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ 4) เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความมั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมาย หลักเกณฑ์ ระเบียบที่กำหนดไว้ 5) เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีมาตรฐานตามที่กรมสรรพสามิตกำหนดไว้ตามค่านิยมขององค์กร

จากการศึกษาปัญหาในปัจจุบันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร กรมสรรพสามิตบางส่วนที่มีได้กระทำตามกฎหมายหรือวัตถุประสงค์การปฏิบัติงานนั้น ก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน

เพื่อให้บุคลากรมีแนวทางในการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ ภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานที่มี มาตรฐาน มีความโปร่งใส และเป็นธรรม

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนัก ตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรได้มีแนวทางในการ ปฏิบัติงานที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและ ปราบปราม กรมสรรพสามิต
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและ ปราบปราม กรมสรรพสามิตส่วนบุคคล
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนัก ตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

สุภชาติ สิงห์สำโรง ได้อธิบายเกี่ยวกับวิธีการประเมินประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สามารถพิจารณา ได้ 2 ระดับ ได้แก่ ประสิทธิภาพของบุคคล และประสิทธิภาพขององค์กร ดังนี้

1.1) ประสิทธิภาพของบุคคล คือ ลักษณะบุคคลที่มีความสามารถปฏิบัติงานใด ๆ หรือ ปฏิบัติกิจกรรม ใด ๆ แล้วประสบความสำเร็จ ทำให้บังเกิดผลตรงและครบถ้วนตามที่วัตถุประสงค์ไว้ ผลที่เกิดขึ้นมีลักษณะ คุณภาพ เช่น ความถูกต้อง ความมีคุณค่า ความเหมาะสมดีงาม ตรงกับ ความคาดหวังและความต้องการของ หมุ่คณะ สังคม และผู้นำผลนั้นไปใช้เป็นผลที่ได้จากการปฏิบัติ อย่างมีประสิทธิภาพ คือ เป็นการปฏิบัติด้วยความพอใจ ปฏิบัติเต็มความสามารถ ปฏิบัติด้วยการเลือกสรรกลวิธีและเทคนิควิธีการที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำ ให้บรรลุทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างสูงสุด แต่ใช้ทุนทรัพยากรและระยะเวลาให้น้อยที่สุด

- 1.2) ประสิทธิภาพขององค์กร ประกอบด้วย

(1) การผลิต (Production) องค์กรมีประสิทธิภาพถ้าองค์กรสามารถดำเนินการผลิต ให้ได้ ผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ตรงกับความต้องการขององค์กร

(2) ประสิทธิภาพ (Efficiency) องค์กรที่มีประสิทธิภาพถ้าอัตราส่วนระหว่างปัจจัย ทรัพยากร (Input) ที่ใช้กับผลผลิต (Output) มีความเหมาะสมในลักษณะที่ทรัพยากรได้คุ้มค่า

(3) ความพึงพอใจ (Satisfaction) องค์กรที่มีประสิทธิภาพถ้าผลการดำเนินงานของ องค์กร นำมาซึ่งความสำเร็จสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของสมาชิกในองค์กร

(4) การปรับเปลี่ยน (Addictiveness) องค์กรที่มีประสิทธิภาพถ้าองค์กรมีกลไกที่ สามารถ ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค การ

(5) การพัฒนา (Development) องค์กรที่มีประสิทธิภาพถ้าองค์กรสามารถเพิ่มพูน ศักยภาพ (Potential) และวิสัยความสามารถ (Capacity) ขององค์กรที่เจริญก้าวหน้าตามการเปลี่ยนแปลง ของ สภาพแวดล้อม

ประสิทธิภาพทั้งหมดขององค์กรเป็นเรื่องที่วัดได้ยากมาก ทั้งนี้เนื่องจากขนาดที่ใหญ่โตขององค์กร ความหลากหลายในด้านการกิจ และการแยกย่อยออกเป็นส่วนประกอบต่างๆ ที่หลากหลายขององค์กร

ขณะเดียวกันองค์การจะมีกิจกรรมที่หลากหลาย และดำเนินการเพื่อรองรับเป้าหมายหลายๆประการไปพร้อมกัน ทำให้เกิดผลต่างๆ มากขึ้นผลที่เกิดขึ้นมีทั้งผลลงใจให้เกิดขึ้น และผลที่ไม่ได้ต้องการให้เกิดขึ้น (สุภชาติ สิงห์สำโรง, 2562)

2) ทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Need Theory)

ความต้องการของมนุษย์สามารถจัดลำดับขั้นได้เมื่อต้องการในลำดับใดบรรลุผลแล้ว ก็จะไม่เป็นตัวจูงใจอีก แต่ความต้องการในลำดับสูงกว่าจะเป็นตัวจูงใจแทน โดยความต้องการมีลำดับขั้นจากระดับต่ำสุดจนถึงสูงสุด ดังนี้

1.1) ความต้องการด้านกายภาพ (Basic Physiological Needs) เป็นความต้องการ ขั้นพื้นฐานหรือความต้องการทางร่างกายของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่ อาศัย ยา รักษาโรค การพักผ่อน เป็นต้น ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตมนุษย์

1.2) ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย (Security and Safety Needs) ความต้องการในขั้นนี้แบ่งเป็น 2 แบบ คือ 1) ความปลอดภัยในชีวิตตนเอง หมายถึง สุขภาพร่างกายที่แข็งแรง เป็นต้น และ 2) ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ความมั่นคงในหน้าที่การงาน เป็นต้น

1.3) ความต้องการทางสังคม (Social Affiliation Needs) หมายถึงความต้องการในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคม และการได้รับการยอมรับจากสังคม การยอมรับในผลงาน ยอมรับความคิดเห็น

1.4) ความต้องการการยกย่องและเป็นที่ยอมรับ (Esteem Needs) เป็นความต้องการได้รับการยกย่อง นับถือในความรู้ความสามารถ รวมทั้งอิสรเสรีภาพในการทำงาน

1.5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล ความต้องการนี้จะเกิดขึ้นเมื่อได้รับความต้องการทั้ง 4 ประเภทข้างต้นแล้ว หากบุคคลใดก้าวมาถึงขั้นนี้ได้จะทำงาน เพื่อให้บังเกิดความสำเร็จของงาน เพราะรักที่จะทำ รักที่จะพัฒนางานนั้น มิใช่เพื่อเกียรติยศ ชื่อเสียง อำนาจหรือเงินค่าตอบแทน (Maslow, 1960 อ้างถึงใน พรสวรรค์ ศิริศานันท์, 2555)

2. ทฤษฎี 2 ปัจจัยของเฮิร์ซเบอร์ก (Herzberg's Two-Factor Theory of Motivation)

ปัจจัยที่มีส่วนในการจูงใจของมนุษย์มี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยจูงใจ (Motivational factors) เป็นปัจจัยที่ทำให้มนุษย์เกิดความพึงพอใจในงาน และปัจจัยค้ำจุน หรือปัจจัยธำรงรักษา (Hygiene or Maintenance factors) ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะทำให้มนุษย์เกิดความไม่พึงพอใจในงาน ดังนี้

1) ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน สนับสนุนให้บุคคลทำงานเพิ่มมากขึ้น เป็นแรงจูงใจภายในที่เกิดจากการทำงาน ประกอบด้วยปัจจัย 6 ประการ ดังนี้

1.1) ผลสัมฤทธิ์ของงาน (Achievement) คือความรู้สึกว่าประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หรือมีความต้องการที่จะให้งานประสบความสำเร็จ

1.2) ความก้าวหน้า (Advancement) ความรู้สึกว่าจะได้รับความก้าวหน้าก็จะพัฒนาให้เกิดทักษะใหม่ๆ พร้อมทั้งจะมีความสามารถและเต็มใจที่จะเรียนรู้

1.3) ลักษณะของงาน (Work itself) ความรู้สึกพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติทั้งนี้ ลักษณะของงานที่จะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปฏิบัติได้นั้น จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในงาน

1.4) ความเจริญงอกงาม (Growth) คือ มีความเป็นไปได้ในการเจริญเติบโตในหน้าที่การงาน เช่น การก้าวไปสู่ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ การได้รับรางวัล เป็นต้น

1.5) ความรับผิดชอบ (Responsibility) การมอบหมายให้บุคคลมีความรับผิดชอบในหน้าที่ เมื่อบุคคลได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในงาน

1.6) การยอมรับนับถือจากผู้อื่น (Recognition) การยอมรับนับถือเป็นผลมาจากความสำเร็จในงาน เช่น การยกย่องชมเชยด้วยคำพูด เป็นต้น

2) ปัจจัยคำจุน หรือปัจจัยธำรงรักษา (Hygiene or Maintenance factors) เป็นปัจจัยที่ ธำรงรักษา บุคลากรไว้ไม่ให้ออกจากงาน ปัจจัยคำจุนประกอบด้วยปัจจัยย่อย 9 ประการ ดังนี้

2.1) เงินเดือน (Salary) หรือค่าตอบแทน บุคคลต้องได้รับความรู้สึกว่าได้รับค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม ตามวันเวลาที่กำหนด

2.2) สภาพแวดล้อมในการทำงาน (Work environment) หมายถึง บรรยากาศ ความเหมาะสมของ สถานที่ทำงาน งานที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

2.3) การนิเทศงาน (Supervision) หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่ได้รับการนิเทศจากผู้นิเทศ หัวหน้างาน ความตั้งใจสอนงาน หรือลักษณะของการมอบหมายงานให้รับผิดชอบ

2.4) ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน (Job security) หมายถึงความรู้สึกถึง ความมั่นคง ปลอดภัย ในงานที่ตนทำอยู่

2.5) นโยบายและการบริหาร (Policy and Administration) หมายถึงความรู้สึกว่าได้รับการสื่อสาร ด้านนโยบายที่ถือการมีโครงสร้างที่ดี

2.6) สถานภาพ (Status) หมายถึง ความรู้สึกที่ว่าตำแหน่งหน้าที่ของตนนั้นมีความเหมาะสม บุคคลอื่น ให้การยอมรับ

2.7) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Interpersonal relationship) หมายถึง การพบปะสังสรรค์กับ บุคคลในสถานะต่างๆ ในที่ทำงาน เช่น เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน หรือ ผู้ใต้บังคับบัญชา

2.8) สถานภาพความเป็นอยู่ (Person life) หมายถึง ความรู้สึกว่าการทำงาน ตามปกติมีความสุข แสดงถึงเจตคติที่ดีต่องาน

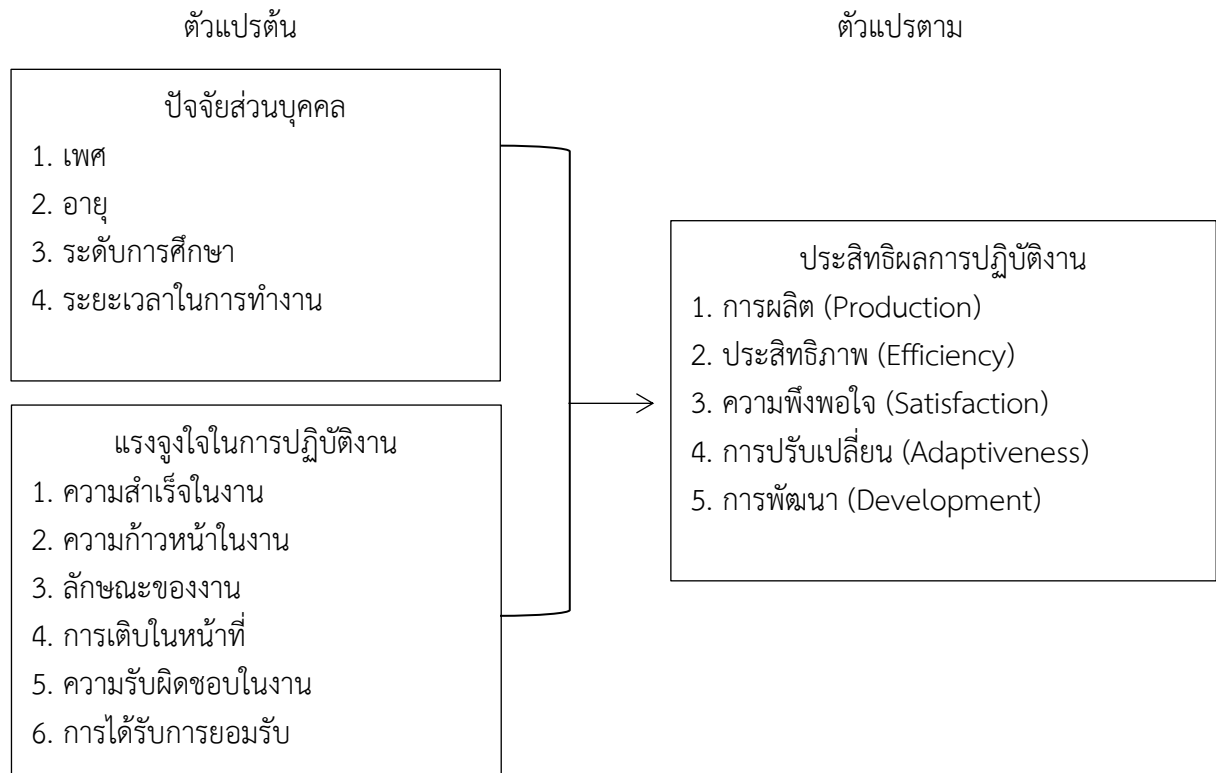
2.9) โอกาสความก้าวหน้า (Possibility to growth) หมายถึง ความรู้สึกของ บุคคลว่ามีโอกาสได้รับการแต่งตั้งในหน้าที่ที่สูงขึ้น ในหน่วยงานที่ใหญ่ขึ้น (พรสวรรค์ ศิริศาสนันท์, 2555)

ผู้นำสามารถนำทฤษฎีของเฮอริซเบิร์กไปปรับใช้ในการสร้างแรงจูงใจในด้านของการมอบหมายงานที่ท้าทาย มอบความรับผิดชอบในการตัดสินใจทั้งในด้านการพัฒนาและแก้ปัญหาให้การยกย่องชมเชยเมื่องาน ประสบความสำเร็จ การพิจารณาให้ทุกคนมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานจะเป็นแรงจูงใจให้บุคคลร่วมแรง ร่วมใจปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ในอีกทางหนึ่งผู้นำต้องดำเนินงานเพื่อไม่ให้บุคลากรเกิดความไม่พึงพอใจ เป็นการธำรงรักษาหรือคำจุน ทั้งสภาพร่างกายและจิตใจของบุคลากรในหน่วยงาน การจ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน ค่าแรง ที่เหมาะสมยุติธรรมเป็นไปตามสัญญาหรือระเบียบปฏิบัติสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน วัสดุ อุปกรณ์ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน รวมไปถึงสวัสดิการ การรักษาพยาบาล โครงการที่เกี่ยวกับสุขภาพ สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน หัวหน้างานกับลูกน้อง สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความรู้สึกดีต่อการเกิด ความรักและผูกพันต่อการ อยากรักตามผู้นำต้องตระหนักว่า ปัจจัยคำจุนทำได้เพียงลดความไม่พึงพอใจ เท่านั้น ในขณะที่ปัจจัยจูงใจทำให้เกิดความพึงพอใจและผลงานประสบความสำเร็จ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพจึงต้อง ให้ปัจจัยคำจุนเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐาน และให้ปัจจัยจูงใจเพื่อสนองความต้องการในระดับสูงอย่าง สมดุลกัน เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายและเกิดความพึงพอใจของทุกฝ่าย

สรุปได้ว่า การศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 1) ทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์มี แนวคิดหลักที่ว่าความต้องการของมนุษย์สามารถจัดลำดับขั้นได้เมื่อความต้องการในลำดับใดบรรลุผลแล้วก็จะ ไม่เป็นตัวจูงใจอีก แต่ความต้องการในลำดับสูงกว่าจะเป็นตัวจูงใจแทนความต้องการในระดับนี้จะเป็นแรงจูงใจ ที่กระตุ้นให้มนุษย์เฝ้าหา 2) ทฤษฎี 2 ปัจจัยของ Herzberg's เป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิด

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เรียกว่า ปัจจัยจูงใจ และปัจจัยที่อาจทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน เรียกว่า ปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยธำรงรักษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีของ Herzberg's คือ ทฤษฎี 2 ปัจจัยที่พบว่าปัจจัยที่มีส่วนในการจูงใจของมนุษย์ ประกอบด้วย ความสำเร็จในงาน ความก้าวหน้าในงาน ลักษณะของงาน การเติบโตในหน้าที่ ความรับผิดชอบในงาน และการได้รับการยอมรับ และแนวคิดของ Gibson and Others (1988) (อ้างถึงใน ประภัสสร เจริญนาม , 2561) เกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน มากำหนดแนวคิดในการวิจัย ทั้ง 5 ด้าน คือ การผลิต ประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ การปรับเปลี่ยน และการพัฒนา ดังภาพที่ 1

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำนวน 148 คน โดยได้ออกแบบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว โดยใช้แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรับจากเครื่องมือการวิจัยในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ได้คำถามที่มีความสอดคล้องกับบริบทของประชากรที่ศึกษามากที่สุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำนวนทั้งสิ้น 234 คน

ประชากรกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สุ่มจากประชากร ได้จำนวน 148 คน

โดยการศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการคำนวณของ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (e) 5%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา และ 4) ระยะเวลาในการทำงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะประเมินค่าด้วยมาตรวัด (Rating Scale) ใน 5 ระดับ มีคำตอบ 5 ตัวเลือก โดยเป็นการสอบถามปัจจัยเชิงจิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม ประกอบด้วย 1) ความสำเร็จในการทำงาน 2) การได้รับการยอมรับนับถือ 3) ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย 4) ความรับผิดชอบในการทำงาน 5) ความเจริญเติบโตและก้าวหน้า จำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามค่านิยมองค์กร กรมสรรพสามิต ประกอบด้วย 1) การผลิตผลการปฏิบัติงาน 2) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน 3) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 4) การปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงาน 5) การพัฒนาการปฏิบัติงาน จำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ

ผลการศึกษา

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ระยะเวลาในการทำงาน 5-9 ปี

แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน พบว่า บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความสำเร็จในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการได้รับการยอมรับ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อมูลด้านความสำเร็จในการทำงาน พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความเห็นในเรื่องงานที่ท่านรู้สึกพึงพอใจในผลความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านมีทักษะและความสามารถในการแก้ไขและป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านสามารถใช้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อมูลด้านการได้รับการยอมรับ พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความเห็นในเรื่องงานที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับการยกย่องชมเชยเมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ข้อมูลด้านลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความเห็นในเรื่องงานที่ท่านได้รับมอบหมายเป็นงานที่

เหมาะสมกับทักษะ ความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานของท่าน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านมีอิสระในความคิดและวิธีการในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ งานที่ท่านได้รับมอบหมายมีความน่าสนใจและท้าทายในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ข้อมูลด้านความรับผิดชอบ พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความเห็นในเรื่องท่านสามารถปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านได้รับการมอบหมายงานเหมาะสมกับตำแหน่งงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านมีอำนาจในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้อย่างเต็มความสามารถ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ข้อมูลด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความเห็นในเรื่องท่านได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นอย่างเหมาะสม กับความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านได้รับโอกาสในการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ทักษะ ความรู้และความสามารถเพิ่มมากขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับโอกาสในการเข้าฝึกอบรม เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ข้อมูลด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความคิดเห็นในเรื่องท่านสามารถผลิตผลงานในปริมาณตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านสามารถสร้างผลงานได้อย่างมีคุณภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านสามารถสร้างรูปแบบของการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ข้อมูลด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความคิดเห็นในเรื่องความคิดเห็นในเรื่องท่านสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและประหยัดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านสามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านสามารถปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการใช้ทรัพยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ข้อมูลด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความคิดเห็นในเรื่องท่านสามารถสร้างผลงานให้เป็นไปตามความคาดหวังของบุคลากรในองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านสามารถสร้างผลการดำเนินงานให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านสามารถเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ข้อมูลด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความคิดเห็นในเรื่องท่านสร้างความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนองค์กรได้

อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการปฏิบัติงานขององค์กรได้ อยู่ในระดับมาก และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านสามารถทำให้องค์กรมีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงกระบวนการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ข้อมูลด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน พบว่า ความเห็นของบุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกัน และปราบปราม มีความความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีความคิดเห็นในเรื่องท่านสามารถสร้างความก้าวหน้าให้กับองค์กรได้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านสามารถสร้างรูปแบบในการปฏิบัติงานที่ดีให้กับองค์กรได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรได้ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ที่มีเพศ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง

บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง

บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง

บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ที่มีระยะเวลาในการทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง

บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตมีผลความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต แต่ละด้านพบมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเจริญเติบโตและก้าวหน้า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต และด้านความเจริญเติบโตและก้าวหน้ามีความสัมพันธ์เชิงลบกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต

ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเจริญเติบโตและก้าวหน้า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเจริญเติบโตและก้าวหน้า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต และด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะงาน ที่ได้รับมอบหมาย มีความสัมพันธ์เชิงลบกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต

ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเจริญเติบโตและก้าวหน้า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต และด้านความเจริญเติบโตและก้าวหน้า มีความสัมพันธ์เชิงลบกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต

ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความรับผิดชอบ และด้านความเจริญเติบโตและก้าวหน้า มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต พบว่า ความเห็นของบุคคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณารายด้านพบว่าประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต มีระดับความคิดเห็นด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงชัย จิตหวัง (2553) ได้ศึกษาถึงแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการโรงเรียน นายเรือ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผลการศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ โรงเรียนนายเรือ ทั้งปัจจัยสุขอนามัย และปัจจัยจูงใจภาพรวมพบว่ามีอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า ข้าราชการโรงเรียนนายเรือมีแรงจูงใจเกือบทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยสามารถจัด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยของแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการโรงเรียนนายเรือจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความมั่นคงในงาน ด้านความสำเร็จในหน้าที่การงาน ด้านนโยบายและการบริหารงาน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านลักษณะของงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านการควบคุมบังคับบัญชา และ ด้านการเติบโตในหน้าที่การงาน ส่วนแรงจูงใจในด้านสภาพการทำงาน ด้านการได้มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รวมทั้งด้านเงินเดือนและค่าตอบแทน นั้น อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ผลการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการโรงเรียนนายเรือ พบว่า ปัจจัยด้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และภูมิภูมิลำเนาต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านชั้นยศ ระดับการศึกษา และเงินได้ราย เดือนต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2) ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาในการทำงาน สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1) บุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นถึงประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ไม่แตกต่าง ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเพศเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุสุมา ศักดิ์ไพศาล (2558) ได้ศึกษา คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท อินเตอร์ เรียลตี้ แมเนจเม้นท์ จำกัด โดยศึกษา 2 ปัจจัยที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ตำแหน่ง และอายุงาน และปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตในการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันด้านประสิทธิผลการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญา ศักดิ์ศรีพยัคฆ์ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการทำงานของพนักงานชาวไทยในอุตสาหกรรมบริการที่ทำงานในประเทศสิงคโปร์ จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ที่แตกต่างกัน มีประสิทธิผลการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2) บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีอายุ แตกต่างกันพบว่า ในภาพรวม Sig เกินกว่า 0.05 นั้นแสดงให้เห็นว่า ยอมรับสมมติฐาน (H0) และปฏิเสธสมมติฐาน (H1) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า บุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิตที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง อย่างไรก็ตามผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของธนพล แสงจันทร์ (2556) ได้ศึกษา อิทธิพลคุณภาพชีวิตที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ผ่านความผูกพันขององค์กรของพนักงานบริษัท ประกันภัย ซึ่งผลจากการเก็บข้อมูล พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ที่แตกต่างกัน มีประสิทธิผลในการทำงานที่แตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของอุสุมา ศักดิ์ไพศาล (2558) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท อินเตอร์ เรียลตี้ แมเนจเม้นท์ จำกัด โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงาน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ตำแหน่ง และอายุงาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันด้านประสิทธิผลการปฏิบัติงาน

2.3) บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำแนกตามระดับการศึกษา ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกันพบว่า ในภาพรวม Sig เกินกว่า 0.05 นั้นแสดงให้เห็นว่า ยอมรับสมมติฐาน (H0) และปฏิเสธสมมติฐาน (H1) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า บุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญชนก พรหมมณี (2556) ได้ศึกษา เรื่อง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ฝ่ายค้าส่ง สำนักบริหารการตลาดและการขาย องค์การค้า

ของสำนักงาน คณะกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน

2.4) บุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีระยะเวลาในการทำงาน แตกต่างกันพบว่า ในภาพรวม Sig เกินกว่า 0.05 นั้นแสดงให้เห็นว่า ยอมรับสมมติฐาน (H0) และปฏิเสธสมมติฐาน (H1) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า บุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ที่มีระยะเวลาในการทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่าง ซึ่งผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษมา ศักดิ์ไพศาล (2558) ได้ศึกษา คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของ พนักงาน บริษัท อินเตอร์ เรียลตี้ แมเนจเม้นท์ พบว่า อายุงานที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันด้านประสิทธิผลการทำงาน

3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต โดยรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ประกอบด้วย ปัจจัยแรงจูงใจ ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเจริญเติบโตและก้าวหน้า และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้แก่ ด้านการผลิตผลงานในการปฏิบัติงาน ด้านประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านการปรับเปลี่ยนในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาในการปฏิบัติงาน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต เป็นไปในเชิงบวกทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยอธิบายได้ว่า บุคลากรสำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม มีความคิดเห็นต่อปัจจัยแรงจูงใจและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักตรวจสอบป้องกันและปราบปราม กรมสรรพสามิต ในภาพรวมซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดโดยสอดคล้องกับงานวิจัยของประภา สังข์พันธ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน กรณีศึกษา บมจ.ธนาคารกรุงไทย ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจมีสหสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านความก้าวหน้าในหน้าที่งานและการได้รับการสนับสนุน จากฝ่ายบริหารจะส่งผลต่อประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาคือ แรงจูงใจด้านการประเมินผลและการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง แรงจูงใจด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือ ของผู้ร่วมงาน แรงจูงใจด้านการยอมรับนับถือในสายงาน แรงจูงใจด้านงบประมาณการอบรม และสวนปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน บมจ.ธนาคารกรุงไทย คือ ผู้ตรวจสอบภายในขาดความรู้ความเข้าใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การปฏิบัติงานของบุคลากรภายในองค์กรควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อสร้างมาตรฐานการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีต่อองค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น การฝึกอบรม การพัฒนา เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้การปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปศึกษาและขยายแนวคิดในการวิจัยให้กว้างขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ทรงชัย จิตหวัง. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการโรงเรียนนายเรือ. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนพล แสงจันทร์. (2556). อิทธิพลคุณภาพชีวิตที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานผ่านความผูกพันขององค์กรของพนักงานบริษัทประกันภัย. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ธัญชนก พรหมมณี. (2556). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายค่าส่ง สำนักบริหาร การตลาด และการขาย องค์การค่าของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.). สารนิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร องค์กร, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.
- ประภัสสร เจริญนาม. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลชุมชน ในเขตบริการสุขภาพที่ 3-6. วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 26(51), หน้า 316-341.
- ประภา สังข์พันธ์. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบ ภายใน กรมศีกษา บมจ.ธนาคารกรุงไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรสวรรค์ ศิริศาสนันท์. (2555). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 8(2), หน้า 17-31.
- สุภาชาติ สิงห์สำโรง. (2562). เทคนิคการสร้างประสิทธิผลของการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับองค์การ. วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 4(1), หน้า 43-58.
- อภิขญา ศักดิ์ศรีพยัคฆ์. (2558). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการทำงานของพนักงานชาวไทยใน อุตสาหกรรมบริการที่ทำงานในประเทศสิงคโปร์. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อุสุมา ศักดิ์ไพศาล. (2558). คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท อินเตอร์ เรียลตี้ แมเนจเม้นท์ จำกัด บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการทั่วไป คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Taro Yamane. (1973). Statistics: an introductory analysis. New York: New York: Harper& Row.

การพัฒนานวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต
เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
กลุ่มโรงเรียนปราณบุรี

The Development of Phonics Standard Instructional Innovation of Herbart Method
to Encourage English Pronunciation of the Primary 1 Teachers in Pranburi Group

อามาณิกา พรสัมฤทธิ์ผล

Armanika Pornsamritphon

ครู โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์)

Teacher, Wat Nahuai School (Sang Kla Prachasan)

E-mail: armanikanoon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปราณบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต และ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปราณบุรีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษ แต่ได้รับผิดชอบในการสอนภาษาอังกฤษ กลุ่มโรงเรียนปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที ผลการวิจัย พบว่า (1) นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปราณบุรี มีประสิทธิภาพ 80/85 (2) ผลสัมฤทธิ์หลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ตสูงกว่าก่อนใช้นวัตกรรม ที่ระดับนัยสำคัญ .01 และ (3) ความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปราณบุรีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: นวัตกรรม; การสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์; รูปแบบแฮร์บาร์ต; การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

Abstract

The objectives of this research were (1) to develop of phonics standard instructional innovation of Herbart method to encourage English pronunciation of the primary 1 teachers in Pranburi group to be effective according to criteria 80/80. (2) to compare achievements before and after using the phonics standard instructional innovation of Herbart method. And (3) to study satisfaction of the primary 1 teachers in Pranburi group to the phonics standard instructional innovation of Herbart method. It's an experimental research. The sample group

is the primary 1 teachers did not graduate with a major in English but was responsible for teaching English in Pranburi group at the primary educational service area office Prachuap Khiri Khan 2 amount 14 teachers. The Tools used the phonics standard instructional innovation of Herbart method, Achievement test and satisfaction questionnaire. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation, T-test. The research results consisted of (1) The phonics standard instructional innovation of Herbart method to encourage English pronunciation of the primary 1 teachers in Pranburi group to be efficient 80/85. (2) achievements after using the phonics standard instructional innovation of Herbart method higher than before using innovation. And (3) The satisfaction of the primary 1 teachers in Pranburi group to the phonics standard instructional innovation of Herbart method overall, it was at a high level.

Keywords: Innovation; Phonics Standard Instructional; Herbart Method; Reading Aloud English

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทยที่ผ่านมาประสบปัญหาต่างๆ มากมาย อันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการตั้งแต่ตัวหลักสูตร ข้อจำกัดของความพร้อมและการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ของสถานศึกษาที่ไม่เท่าเทียมกัน โดยเฉพาะทักษะและวิธีการสอนของครูที่ส่งผลกระทบในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยตรง ครูส่วนใหญ่สอนภาษาอังกฤษแบบท่องจำคำศัพท์และเน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์ เพื่อนำไปสอบมากกว่าการเน้นทางด้านการออกเสียงหรือเพื่อการสื่อสารได้จริงในชีวิตประจำวัน ครูภาษาอังกฤษในหลายๆ โรงเรียนไม่คุ้นเคยกับการสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์ (Phonics) ที่เป็นวิธีการออกเสียงภาษาอังกฤษแบบใหม่ และครูภาษาอังกฤษบางท่านไม่ได้เป็นครูสอนภาษาที่จบตรงเอกภาษาอังกฤษ ไม่มีคุณวุฒิทางการสอนภาษาอังกฤษ ขาดความมั่นใจในการสอนภาษาอังกฤษ เพราะตนเองไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษมาโดยตรง หรือคนที่จบเอกภาษาอังกฤษมาโดยตรงก็กลับมองว่าตนเองนั้นคงสอนได้ไม่ดีเท่ากับครูชาวต่างชาติเจ้าของภาษา เนื่องจากไม่ใช่เจ้าของภาษา ทำให้ไม่กล้าสอน ไม่กล้าพูด เพราะกลัวสำเนียงผิดเพี้ยน

การเรียนรู้ทางภาษาที่ถูกต้องการเริ่มตั้งแต่ต้น คือการเรียนรู้คำศัพท์ และต้องฝึกการออกเสียงให้ถูกต้องเหมือนเจ้าของภาษา ซึ่งการสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์ เป็นแนวการสอนภาษาวิธีหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนทำความเข้าใจและรู้จักแยกแยะหน่วยเสียง ภาษาอังกฤษหรือถอดรหัสเสียง ก่อนที่จะอ่านเป็นคำ และเมื่อเอาหน่วยเสียงมาเชื่อมกับตัวอักษร ผู้เรียนสามารถอ่านเป็นคำได้ง่ายดาย และชัดถ้อยชัดคำ ช่วยให้ออกเสียงได้ถูกต้อง ทำให้สื่อสารภาษาอังกฤษได้ชัดเจน และสามารถอ่านเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ได้ในชีวิตจริง ดังนั้นการสอนแบบโฟนิกส์จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้ครูฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษตามหลักการออกเสียงได้อย่างถูกต้อง

จากที่กล่าวในข้างต้น ผู้วิจัยใช้กลวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อพัฒนาความสามารถในด้านการสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา

มโนทัศน์และการประยุกต์ใช้ความรู้ ทั้งนี้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีแฮร์บาร์ต (Herbart Method) เป็นวิธีสอนที่อาศัยการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความรู้ประสบการณ์เดิมกับความรู้ประสบการณ์ใหม่ ทำให้ผู้เรียนสามารถจำแนกลักษณะสำคัญของคำศัพท์เก่าและคำศัพท์ใหม่ จนสามารถสรุปมโนทัศน์ได้ด้วยตนเองแล้วส่งผลให้นักเรียนมีการประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป (Bigge, M.L., 1964) ซึ่งการนำรูปแบบแฮร์บาร์ต (Herbart Method) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์น่าจะเป็นผลดีต่อผู้เรียน โดยออกแบบนวัตกรรมเป็นสื่อแบบมัลติมีเดีย ใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อน เพื่อให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานใหม่ของสังคมยุค New normal (สำนักการศึกษา, 2563) เพื่อแก้ปัญหาการออกเสียงของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถฟังเสียงสะกดได้อย่างชัดเจน โดยสื่อมัลติมีเดียมีลักษณะเป็นการใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับโปรแกรมซอฟต์แวร์ในการสื่อความหมาย ผสมผสานสื่อหลากหลายประเภท เช่น ข้อความ ตัวหนังสือ กราฟิก ในรูปแบบต่างๆ เสียงและวิดีโอ (โกวิทย์ ปิติพงศ์พล, 2563) ดังนั้น การใช้สื่อมัลติมีเดียดำเนินการสอนการสะกดคำแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครู จึงเป็นนวัตกรรมที่น่าสนใจและเป็นตัวสนับสนุนการแก้ไขปัญหาที่ตั้งกล่าวในข้างต้นได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงได้พัฒนานวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรี เพื่อให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่คุ้นเคยกับการสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์ สามารถฝึกฝนได้ด้วยตนเองนอกเวลาเรียน นอกจากนั้นแล้วยังเป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่ได้จบตรงเอกภาษาอังกฤษ รวมไปถึงครูผู้สอนในรายวิชาอื่นๆ ที่มีความสนใจการสะกดคำศัพท์แบบโฟนิกส์อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนานวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์

ความหมายของการสะกดคำแบบโฟนิกส์

มาลินี พุ่มมัลย์ (2558) ได้ให้ความหมายของโฟนิกส์ไว้ว่า โฟนิกส์คือ การอ่าน เขียน และการออกเสียงภาษาอังกฤษ เสียงที่เป็นหน่วยเสียง ซ่อนอยู่ในตัวอักษรทุกตัวที่อยู่ในภาษาอังกฤษ ตัวอักษรอาจจะต่างกันในรูปแบบของตัวสะกดหรือการแยกแยะหน่วยเสียงของคำ

Bernat, E., & Lloyd, R. (2007) กล่าวว่า ความสามารถในการรับรู้และแยกแยะหน่วยเสียงมีความสำคัญในการสอนโฟนิกส์ ก่อนที่เด็ก ๆ จะสามารถใช้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเสียงและการสะกดคำในการถอดรหัสคำ พวกเขาต้องเข้าใจก่อนว่าคำศัพท์เกิดจากเสียงต่าง ๆ เด็ก ๆ จำนวนมากคิดว่าคำศัพท์คือ

หน่วยที่สมบูรณ์ เช่น cat, dog, run เป็นต้น ก่อนที่พวกเขาจะเรียนการอ่านเด็ก ๆ ต้องตระหนักว่าคำเหล่านี้สามารถแตกออกเป็นหน่วยเล็กๆ ความสามารถในการรับรู้และแยกแยะหน่วยเสียงแสดงถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่าคำ ๆ หนึ่งนั้นเกิดจากชุดของเสียงที่แยกกันถ้าหากอ่านไม่มีความเข้าใจในเรื่องนี้ เด็ก ๆ จะไม่เข้าใจในการสอนโฟนิกส์ การสอนโฟนิกส์ช่วยพัฒนาความสามารถในการสะกดคำ การอ่าน และการเขียนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกัน ขณะที่การสอนโฟนิกส์คือการรวมเสียงต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่ออ่านคำ การสะกดคำที่เกี่ยวกับการแยกองค์ประกอบของคำพูดเป็นเสียงต่าง ๆ เพื่อนำมาเขียน เพื่อสะกดหรือเข้ารหัสคำนักเรียนต้องจับคู่การสะกดคำกับเสียงที่ได้ยินในคำศัพท์ นักสะกดคำที่ดีจะเป็นนักอ่านที่ดีเพราะการสะกดคำและการอ่านอยู่บนฐานความรู้เดียวกัน โฟนิกส์เป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงการสะกดคำเพราะเป็นการเน้นรูปแบบการสะกดคำ นักสะกดคำที่ดีไม่ต้องท่องจำคำศัพท์ พวกเขาจะนำกฎโฟนิกส์ที่รู้และคลังคำศัพท์คำคันทาที่มีอยู่ไปใช้

สรุปได้ว่า การสะกดคำแบบโฟนิกส์เป็นเรื่องของเสียง เพราะคำว่า Phonics มาจากคำว่า Phone ที่แปลว่าเสียง แต่ในที่นี้โฟนิกส์ หมายถึง เสียงในภาษา ซึ่งเน้นที่เสียงของตัว พยัญชนะ และสระ พยัญชนะและสระแต่ละตัวมีเสียงเฉพาะผู้เรียนจะต้องแปลงเสียงพยัญชนะและสระให้ถูกต้อง

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบแฮร์บาร์ต

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบของแฮร์บาร์ต (Herbart Method) เป็นวิธีสอนที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย โจฮันน์ แฮร์บาร์ต Johann F. Herbart (Bigge, M.L., 1964) นักปรัชญาการศึกษาชาวเยอรมันมีความเชื่อว่า การที่นักเรียนจะเรียนรู้สิ่งใดนั้นต้องเริ่มต้นจากความสนใจก่อน จึงเข้าสู่ขั้นตอนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนการสอนนี้ที่เน้นการรับรู้และการเชื่อมโยงความคิด (Apperception หรือ Herbartianism)

อุบลรัตน์ เฟื่องสถิต (2554) กล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาจึงควรจะเริ่มจากการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนก่อนแล้วนำเสนอความรู้ใหม่ การเรียนรู้ที่นั้นเกิดจากการได้รับประสบการณ์ผ่านทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 สิ่งสัมผัสประสบการณ์และความรู้การเรียนรู้จะขยายขอบเขตออกไปเรื่อย ๆ เมื่อได้รับประสบการณ์ความรู้ใหม่เพิ่มขึ้น โดยการผ่านกระบวนการเชื่อมโยงและการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เดิมเข้าด้วยกัน

โจฮันน์ แฮร์บาร์ต ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการสอนแบบแฮร์บาร์ตไว้คือ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากความสนใจก่อนการเรียนรู้เน้นความสนใจและความตั้งใจเป็นสำคัญ เป็นสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ และส่งเสริมให้นักเรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปหายาก และจากความจริงทั่วไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุป มีแนวคิดที่ต้องการให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม โดยครูเป็นผู้เริ่มจัดประสบการณ์ (Bigge, M.L., 1964)

สรุปได้ว่า รูปแบบแฮร์บาร์ตเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของแฮร์บาร์ต (Johann F. Herbart) เน้นการสร้างความสนใจของผู้เรียน เป็นการสอนที่ดำเนินการสอนจากง่ายไปยาก โดยอาศัยการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความรู้ประสบการณ์เดิมกับความรู้ประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน จนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ด้วยตนเอง

3. แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม

ทิตินา แชมมณี (2547) ให้ความหมายของนวัตกรรม คือ การนำสิ่งใหม่เข้ามาเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมจากวิธีการที่ทำอยู่เดิม เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น สิ่งใหม่อาจใหม่ทั้งหมดหรือใหม่บางส่วน เป็นสิ่งใหม่ในบริบทหนึ่ง แต่อาจเป็นของเก่าในอีกบริบทหนึ่ง เป็นสิ่งใหม่ที่ได้รับการยอมรับนำไปใช้บ้างแล้วแต่ยังไม่แพร่หลาย คือยังไม่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง หรือเป็นสิ่งใหม่ที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ทดสอบว่าจะใช้ได้ผลมากน้อยเพียงใดในบริบทนั้น

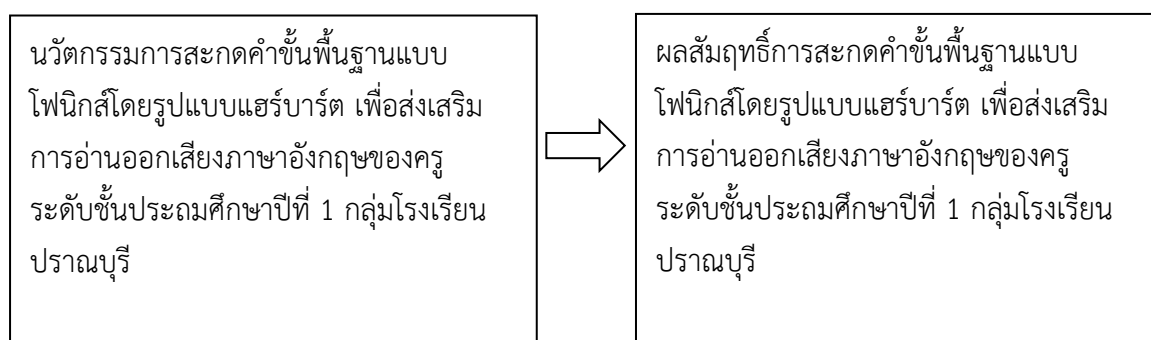
กิดานันท์ มลิทอง (2548) ได้ให้ความหมายของนวัตกรรมว่า หมายถึง นวัตกรรมที่ช่วยให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมเหล่านั้น ทั้งยังประหยัดเวลาในการเรียนได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า นวัตกรรม หมายถึง สิ่งคิดค้นใหม่ๆ เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมจากเดิม ที่จะช่วยให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น สามารถประหยัดเวลา แต่กลับทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม

ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบนวัตกรรมเป็นสื่อมัลติมีเดีย ซึ่งเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับโปรแกรมซอฟต์แวร์โดยการผสมผสานตัวอักษร ภาพ และเสียง เพื่อใช้ในการสื่อสารกับผู้เรียน และเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยหลักการทฤษฎีที่ผ่านการทดลองทางการวิจัยจนเชื่อถือได้ นำมาใช้ให้บังเกิดผลเพิ่มพูนประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษ แต่ได้รับผิดชอบในการสอนภาษาอังกฤษ กลุ่มโรงเรียนปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 2 จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 7 โรงเรียน จำนวน 32 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

เขต 2, 2565, 20 สิงหาคม 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษ แต่ได้รับผิดชอบในการสอนภาษาอังกฤษ กลุ่มโรงเรียนปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 14 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต โดยเนื้อหาแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานที่ทำงาน และสาขาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต วิเคราะห์โดยการหาประสิทธิภาพ E_1/E_2
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าสถิติ T-test แบบ dependent samples ของประชากรที่เป็นกลุ่มเดียวกัน
3. ความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่และค่าร้อยละ
ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรี มีประสิทธิภาพ 80.00/85.00
2. ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต สูงกว่าก่อนใช้นวัตกรรม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01
3. ความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 : เพื่อพัฒนานวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแอร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปราณบุรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนานวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแอร์บาร์ต เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปราณบุรี มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 80.00/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ทั้งนี้เนื่องมาจากนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแอร์บาร์ตมีการออกแบบเนื้อหาเป็นลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก เรียนรู้จากคำง่ายๆ ไปสู่การเชื่อมโยงคำใหม่ โดยจัดทำเป็นสื่อแบบมัลติมีเดียเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาใช้งานจริง ที่ผู้เรียนสามารถฝึกและเรียนรู้ตามความสะดวกได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ Bigge, M.L. (1964) ที่กล่าวว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของแอร์บาร์ต เน้นการสร้างความสนใจของผู้เรียน เป็นการสอนที่ดำเนินการสอนจากง่ายไปยาก โดยอาศัยการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความรู้ประสบการณ์เดิมกับความรู้ประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน จนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ด้วยตนเอง จึงทำให้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแอร์บาร์ตมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nahed Mohammed and Heba Elsayed (2015) ได้ทำการศึกษาผลการใช้โฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์ในการพัฒนาครูผู้สอนระดับอนุบาลที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองด้านการอ่านและการรับรู้เสียง พบว่าโปรแกรมการพัฒนาโฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์สามารถพัฒนาครูผู้สอนระดับอนุบาลด้านการอ่านได้ถูกต้องและการรับรู้เสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการสอนโฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถอ่านคำโดยใช้ทักษะการถอดรหัสเสียงตัวอักษร ชี้ให้เห็นว่าวิธีการแบบพหุสัมพันธ์มีประสิทธิภาพสูง

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 : เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแอร์บาร์ต

2. ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแอร์บาร์ต พบว่า มีผลสัมฤทธิ์หลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแอร์บาร์ต สูงกว่าก่อนใช้นวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลพ อยู่ดี, กุลธิดา คำมี และคณะ (2558) ได้ทำการศึกษาการใช้กลวิธีโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงภาษาอังกฤษและทัศนคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของตำราวจังหวัดพะเยาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า หลังจากการใช้กลวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่างสามารถทำคะแนนสอบหลังเรียนได้ดีวก่อนเรียน ซึ่งหมายความว่าความสามารถทางการอ่านออกเสียงของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้นหลังจากที่ได้รับการสอนกลวิธีแบบโฟนิกส์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจาพร สุนทรปาน (2557) ได้ทำการศึกษาการพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมครูในการออกเสียงภาษาอังกฤษตามหลักโฟนิกส์ ผลการวิจัย พบว่า คะแนนวัดความรู้ความเข้าใจการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ได้รับการทดลองด้วยรูปแบบการจัดฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนอบรมเท่ากับ 8.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 คิดเป็นร้อยละ 42.75 ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังอบรมเท่ากับ 18.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 คิดเป็นร้อยละ 91.25 แสดงว่า ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจการออกเสียงภาษาอังกฤษหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nahed Mohammed and Heba Elsayed (2015) ได้ทำการศึกษาผลการใช้โฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์ในการพัฒนาครูผู้สอนระดับอนุบาลที่ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองด้านการอ่านและการรับรู้เสียง ผลการศึกษา

พบว่า ครูผู้สอนมีผลคะแนนหลังการทดสอบสูงกว่าก่อนการทดสอบ หมายความว่า โปรแกรมการพัฒนาโฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์สามารถพัฒนาครูผู้สอนด้านการอ่านได้ถูกต้องและการรับรู้เสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการสอนโฟนิกส์แบบพหุสัมพันธ์ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถอ่านคำโดยใช้ทักษะการถอดรหัสเสียงตัวอักษร สะท้อนให้เห็นว่า การใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต สามารถพัฒนาการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการอ่านออกเสียงเพิ่มขึ้นจากเดิม และเห็นความสำคัญต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เนื่องมาจากการสะกดคำแบบโฟนิกส์นั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อ่านมีความสามารถในการเชื่อมโยงคำศัพท์กับเสียงของตัวอักษรนั้น ๆ โดยการใช้ความสัมพันธ์ของเสียง ตัวอักษร และการสะกดคำ จนสามารถอ่านออกเสียงคำที่ไม่รู้จักได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ซึ่งการสะกดคำแบบโฟนิกส์จะทำให้การพัฒนาทักษะต่าง ๆ ตั้งแต่การฟัง พูด อ่าน และเขียนนั้นมีประสิทธิผลเป็นรูปธรรม ถ้าสามารถแยกแยะหน่วยเสียงหรือการถอดเสียงทั้งหมดได้ถูกต้องก็สามารถที่จะฟังภาษาอังกฤษรู้เรื่อง เวลาอ่านพจนานุกรมตัวอักษรของคำต่างๆ ก็สามารถถอดรหัสเสียงไปสู่การออกเสียง ผสมเสียง และการสะกดคำได้ถูกต้อง พออ่านได้ก็สามารถที่จะสะกดคำเขียนออกมาได้เช่นกัน สอดคล้องกับบทความของ Schwartz (1998) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับประสบการณ์การสอนโฟนิกส์ไว้ว่า ผู้เรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมักมาจากการไม่รู้จักโครงสร้างของเสียงของภาษาอังกฤษและทักษะที่เกี่ยวกับการจัดการหน่วยเสียงภาษาอังกฤษ ฉะนั้น เมื่อได้มีการสอนเสริมด้วยหลักสูตรโฟนิกส์อย่างเข้มข้น การสะกดคำของเขาเหล่านั้นจะดีขึ้นมาก เขาสามารถจะรับรู้คำและประโยคได้อย่างชัดเจนมากขึ้นกว่าเดิม ทำให้การเขียนตามคำบอกดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด แม้กับตัวผู้เรียนเองก็รายงานว่า ความสามารถของตนเองในการเข้าใจบทสนทนา และการบรรยายในห้องเรียนของวิชาอื่นดีขึ้นมาก และที่สำคัญที่สุดคือทักษะในการถอดรหัสจากตัวอักษรมาเป็นเสียง ทำให้การอ่านดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และตัวผู้เรียนเองก็ประหลาดใจกับตนเองที่สามารถอ่านคำที่มีหลายพยางค์ได้ถูกต้อง โดยทั่วไปแล้ว ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนโดยรวมดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับผู้เรียนกลุ่มอื่นที่ไม่ได้เรียนเสริมด้วยหลักสูตรโฟนิกส์ที่เข้มข้น นอกจากนี้ผู้เรียนยังมีความเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ สูงขึ้นด้วย จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์หลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ตสูงกว่าก่อนใช้นวัตกรรม

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 : เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางมณีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต

3. ความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางมณีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลพ อยู่ดี, กุลธิดา คำมี และคณะ (2558) ได้ทำการศึกษาการใช้กลวิธีโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงภาษาอังกฤษและทัศนคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของตำรวจจังหวัดพะเยาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน พบว่าหลังจากที่ได้รับการสอนกลวิธีแบบโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนซึ่งอยู่ระดับมาก และในด้านของการตอบแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับสิ่งที่ชอบและไม่ชอบของการสอนกลวิธีแบบโฟนิกส์นั้น กลุ่มตัวอย่างชอบขั้นตอนของการเรียนรู้การอ่านออกเสียงที่ช่วยให้ตระหนักในเรื่องของเสียงที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจาพร สุนทรปาน (2557) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบหลักสูตรฝึกรูปแบบครูในการออกเสียงภาษาอังกฤษตามหลักโฟนิกส์พบว่า ผู้เข้าอบรมในฝึกรูปแบบการออกเสียงภาษาอังกฤษตามหลักโฟนิกส์มีเจตคติและความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์

บาร์ต มีลักษณะที่เร้าความสนใจ สามารถดึงดูดใจผู้เรียนได้ดี การใช้ภาษาถูกต้อง สื่อความหมายได้ชัดเจน ตัวนวัตกรรมมีความเหมาะสมง่ายต่อการใช้ ภาพ สีและเสียงชัดเจน การลำดับเนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับการสะกดคำขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เนื่องมาจากนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต เป็นสื่อการเรียนการสอนแบบมัลติมีเดียที่ใช้คอมพิวเตอร์ร่วมกับโปรแกรมซอฟต์แวร์โดยการผสมผสานตัวอักษร ภาพ และเสียง เพื่อใช้ในการสื่อสารกับผู้เรียน ทำให้ตัวนวัตกรรมมีความน่าสนใจ สะดวกต่อการเรียนและการฝึกตามเนื้อหา รวมทั้งผู้วิจัยได้มีการนำแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยรูปแบบแฮร์บาร์ต (Herbart Method) มาผสมผสานใช้กับนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต ที่เน้นการเร้าความสนใจของผู้เรียน เป็นการสอนที่ดำเนินการสอนจากง่ายไปยาก โดยอาศัยการสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความรู้ประสบการณ์เดิมกับความรู้ประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน จนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องตามแนวคิดที่ โจฮันน์ แฮร์บาร์ต (Bigge, M.L., 1964) ได้กล่าวไว้ว่า การที่ผู้เรียนจะเรียนรู้สิ่งใดนั้นต้องเริ่มต้นจากความสนใจก่อน จึงเข้าสู่ขั้นตอนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่ได้รับ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถจัดลำดับความรู้จากง่ายไปหายาก และจากความจริงทั่วไปสู่หลักเกณฑ์หรือข้อสรุป จึงทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลสัมฤทธิ์หลังการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต สูงกว่าก่อนใช้นวัตกรรม ดังนั้น ครูควรนำนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต ไปใช้ครูระดับชั้นอื่นๆ ที่ไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษแต่ได้รับผิดชอบการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมให้ครูเรียนรู้และฝึกฝนการอ่านออกเสียงให้ดียิ่งขึ้น

1.2 จากระดับความพึงพอใจของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนปรางบุรีที่มีต่อนวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ครูควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อมัลติมีเดียที่ผสมผสานตัวอักษร เสียง และภาพ เพื่อเร้าความสนใจของผู้เรียน สะดวกในการใช้งาน และผู้เรียนยังสามารถฝึกซ้ำๆ ได้ตามความต้องการอีกด้วย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนานวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ต ในหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ ต่อจากขั้นพื้นฐานนี้ โดยนำไปใช้กับครูที่ไม่ได้จบเอกภาษาอังกฤษแต่ได้รับผิดชอบการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาทักษะอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของครูต่อไป

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลการใช้นวัตกรรมการสะกดคำขั้นพื้นฐานแบบโฟนิกส์โดยรูปแบบแฮร์บาร์ตสำหรับครูทุกระดับชั้นที่ไม่ได้รับผิดชอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้เข้าใจหลักในการสะกดคำแบบโฟนิกส์และได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการสะกดคำแบบโฟนิกส์นี้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์.

โกวิทย์ ปิตพงศ์พล (2563). การพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตสื่อมัลติมีเดียด้วย Google Apps for Education เพื่อการจัดการเรียนรู้ในวิทยาลัยการอาชีพด่านซ้าย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ

- อาชีวศึกษา. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทิตนา แคมมณี. (2547). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาลินี พุ่มมาลัย. (2558). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง การสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร: พิษณุโลก.
- รจนาพร สุนทรปาน. (เมษายน-กรกฎาคม 2557). การพัฒนารูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมครูในการออกเสียงภาษาอังกฤษตามหลักโฟนิกส์. วารสารศึกษาศาสตร์. 37(2), หน้า 94.
- วัลลพ อยู่ดี, กุลจิตา คำมี และคณะ. (2558). การใช้กลวิธีโฟนิกส์เพื่อส่งเสริมการออกเสียงภาษาอังกฤษและทัศนคติที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของตำรวจ จังหวัดพะเยาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ ประชาคมอาเซียน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 3(2), หน้า 33.
- อุบลรัตน์ เพ็งสสิต. (2554). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Bernat, E., & Lloyd, R. (2007). Exploring the gender effect of EFL learners' beliefs about language learning. *Australian Journal of Educational & Developmental Psychology*. 7(1), pp.79-91.
- Bigge, M.L. (1964). *Learning theories for teacher*. New York: Harper & Row.
- Nahed Mohammed and Heba Elsayed (2015). *The Effect of a Suggested Multisensory Phonics Program on Developing Kindergarten Pre-service Teachers' EFL Reading Accuracy and Phonemic Awareness*. Ottawa: Canadian Center of Science and Education.
- Schwartz, Lita Linzer. 1980. *Criteria for Effective University Teaching*. n.p.: Improving College and University Teaching.

**ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1**
**Effective leadership in Thailand 4.0 of school administrators in schools under
Prachuap Khiri Khan primary educational service area 1**

ศศิกันต์ สังสกฤต

Sasikan Sungsakit

ครูผู้ช่วย โรงเรียนธนาคารออมสิน

Assistant Teacher, Government Savings Bank School

E-mail: bambbluehome@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 118 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 1,276 คน โดยวิธีวิธีการสุ่มอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 295 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และรายด้านพบว่า ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการจูงใจ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ; ประสิทธิภาพ; ประเทศไทย 4.0; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aims (1) To study the effective leadership in Thailand 4.0 of the school administrators in Government Teachers and Education Personnel's perspective. (2) To compare the Effective leadership in Thailand 4.0 of the school administrators in Prachuap Khiri Khan primary educational service area 1. This study is a Survey Research that to classify the school size by collecting data from the Government Teachers and Education Personnel in Prachuap Khiri Khan primary educational service area 1 in 118 schools with 1,276 people by using the Stratified Random Sampling method which classified by schools size. Then created

a simple random sample with the lottery method and got a sample of 295 people. Frequency Analysis, Percentage (%), Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.) and Analysis of Variance (ANOVA). The results revealed that (1) The effective leadership in Thailand 4.0 of the school administrators in Prachuap Khiri Khan primary educational service area 1 overall was high rating scale and (2) The comparison of the Effective leadership in Thailand 4.0 of the school administrators in Prachuap Khiri Khan primary educational service area 1 which classified school size, the overall was not the same statistically significant at the 0.05 level. And the others as follows: Strategic Management and Information Technology were not the same statistically significant at the 0.05 level. Human Relations and Persuasion were the same statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: leadership; effectiveness; Thailand 4.0; School administrator

บทนำ

แนวคิด VUCA World เป็นทักษะ หรือแนวทางใหม่ที่ต้องกรรสมัยใหม่นำมาปรับใช้ เพื่อรับมือการคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงแวดวงการศึกษาที่หนีไม่พ้นเช่นเดียวกัน ต้องมีการปรับตัวเองขนานใหญ่ เพื่อนำเทคโนโลยีด้านการศึกษาเข้ามาปรับใช้ในระบบการศึกษามากยิ่งขึ้น สถานศึกษาที่สามารถรับรู้ถึงความจำเป็นเร่งด่วนของการเปลี่ยนแปลงและสามารถปรับตัวได้เท่านั้น จึงจะสามารถพัฒนาและอยู่รอดต่อไปได้ การสนับสนุนให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้และปรับตัว มีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารในฐานะผู้นำสถานศึกษาจึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะขับเคลื่อนให้สถานศึกษาก้าวผ่านการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ศศิมา สุขสว่าง, 2560, <https://www.sasimasuk.com/16768188/vuca-world>) กล่าวถึงแนวทางรับมือกับ VUCA World สำหรับผู้นำสถานศึกษาต้องเตรียมตัวใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และทันต่อเหตุการณ์ เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว และตอบสนองได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว 2) ทำความเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา ชัดความสามารถและกลยุทธ์ของสถานศึกษา ผู้นำจำเป็นต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้ร่วมงาน เพื่อรับฟังข้อมูลและความคิดเห็นที่เสริมสร้างมุมมองใหม่เพื่อสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 3) ยุคที่ระบบและสถานศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีความซับซ้อนที่มากขึ้นเรื่อย ๆ มีปัจจัยมากมายและซับซ้อนต่อการตัดสินใจ (Multiple key decision factors) การสร้างเสริมความชัดเจนในนโยบายและกลยุทธ์จึงเป็นแนวทางที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง เพื่อให้การตัดสินใจของผู้นำทันต่อเหตุการณ์ 4) ผู้นำที่ยืดหยุ่นและมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จะสามารถรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ โดยที่ยังคงเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอยู่ ช่วงเวลาที่สถานศึกษาต้องเผชิญกับวิกฤตโรคระบาด และความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีมากมาย คุณสมบัติของผู้นำที่ดีจึงไม่ใช่ผู้นำที่เพียงแค่ออกรับทำตามระบบหรือทำตามคู่มือการบริหารในช่วงเวลาปกติเท่านั้น แต่ต้องเป็นผู้นำที่รู้จักพลิกแพลง ปรับตัวตามสถานการณ์ สามารถแก้ไขวิกฤตหรือพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสได้ เมื่อความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

โลก VUCA ที่ผันผวน (Volatile) ไม่แน่นอน (Uncertain) ซับซ้อน (Complex) คลุมเครือ (Ambiguous) อย่างในโลกปัจจุบันนี้ บุคคลผู้มีความสำคัญ สามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ของสถานศึกษาได้ คือ “ผู้นำ” นภัสวรรณ สิทธิธรรม (ออนไลน์, 2564) กล่าวว่า การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่ต้องใช้ความร่วมมือจากหลายฝ่ายไม่ว่าในระดับเล็กๆ อย่างในสถานศึกษา หรือใหญ่ๆ อย่างระดับประเทศ

การมี “ผู้นำที่ดี” เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วย “นางาน” และ “นำคน” ไปยังเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกันได้ และพร้อมเผชิญอุปสรรค ช่วยกันแก้ไขปัญหาด้วยกันระหว่างทาง แต่การเป็นผู้นำที่ดี ไม่ใช่แค่การมีตำแหน่งเป็นผู้นำแต่คือการมี “ภาวะผู้นำ” การเป็นผู้นำไม่ว่าจะขึ้นชื่อว่าดี หรือไม่ดีนั้น มักจะมีบุคลิกลักษณะคล้ายๆ ที่ทำให้เป็นผู้นำที่โดดเด่นนั้นก็คือการมีความทะเยอทะยานสูง เด็ดขาดในการตัดสินใจ มีความมั่นใจ กล้าหาญ สามารถโน้มน้าวใจคนจำนวนมากได้เก่ง อีกทั้งยังมีทักษะในการสื่อสาร ปราศรัย และมียุทธวิธีในการต่อรอง ปัจจุบันโลกยุคต้องการผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Vision) ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างลึกซึ้ง การวางพื้นฐานการศึกษาที่ถูกต้อง มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน สร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้กับผู้เรียน เพื่อที่จะพัฒนาประเทศได้อย่างยั่งยืนได้ เช่น เสาวลักษณ์ บุญเยี่ยม (ม.ป.ป.) กล่าวถึงอดีตนายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ นาย ลี เซียนลุง ว่าให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาคณิตศาสตร์และเทคโนโลยีของผู้เรียนในประเทศสิงคโปร์เป็นอันดับแรก และได้มีแนวคิดนโยบายที่จะทำประเทศสิงคโปร์ให้เป็น Smart Nation โดยผลักดันให้ประเทศสามารถมีความแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลกและมีความน่าอยู่ โดยเริ่มต้นด้วยการที่เป็น Smart Government เพื่อให้ประชาชนสามารถติดต่อกับหน่วยงานราชการได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น รัฐบาลยังเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถวิจารณ์นโยบายของรัฐบาลได้ทุกเรื่อง เว้นแต่เรื่องศาสนา (Religion) และความหลากหลายทางชนชาติ (Racism) นั่นเป็นเหตุผลทำให้สิงคโปร์สามารถพัฒนามาเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน ด้านประเทศไทยก็มีวิสัยทัศน์เชิงนโยบายของรัฐบาล เรียกว่านโยบาย “ประเทศไทย 4.0” เป็นยุคที่ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ ในด้านสถานศึกษาต่างๆ ก็มีการปรับตัวในกระบวนการบริหารเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาประเทศ โดยอาศัยหลักการบริหารสถานศึกษาจากผู้บริหารที่มี “ภาวะผู้นำ” ทั้งสิ้น จึงจะสามารถทำให้บริหารงานด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และนำพาสถานศึกษาไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้นำที่จะมีประสิทธิภาพในการบริหารองค์กรจะต้องมีลักษณะและคุณสมบัติที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สามารถนำพาองค์กรให้ปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ได้ กาแก้ไขปัญหาและตัดสินใจอย่างรอบคอบในสถานการณ์ที่ซับซ้อนและไม่แน่นอน สามารถทำงานร่วมกับทุกคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนองค์กร เป็นต้น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะช่วยส่งผลให้ผู้นำ หรือผู้บริหารองค์กรสามารถเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

จากการรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้านเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็มีผู้นำหลากหลายท่านที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ดีทำให้มีชื่อเสียงที่หลากหลาย เช่น ข้าราชการศึกษา (2564) กล่าวถึง 200 โรงเรียนประถมศึกษา (ป.6) ที่เก่งที่สุดในประเทศไทย ได้แก่ โรงเรียนบ้านทุ่งกะโตน อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็ถูกจัดอันดับเป็น 6 ของ 200 โรงเรียนประถมศึกษา (ป.6) ที่เก่งที่สุดในประเทศไทย

จากการศึกษาเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ และสังเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในยุคที่ทันสมัย เช่น ยุคประเทศไทย 4.0 นี้ นอกจากผู้บริหารจะดำเนินการเป็นผู้อำนวยการความสะอาดแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาแล้ว ผู้บริหารยังต้องดำเนินการเป็นผู้นำที่ดี เป็นผู้วางแผน ผู้ควบคุมการดำเนินงาน และยังต้องมีภาวะผู้นำในอีกหลายๆ ด้าน ที่จะส่งเสริมให้ผู้บริหาร มีความสามารถเปรียบพร้อมกับการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นข้าราชการครูจึงมีความสนใจ

ที่จะศึกษาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

สัมมา รณินธ์ (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การใช้อิทธิพลของบุคคลหรือของตำแหน่งโดยการจูงใจให้บุคคลหรือกลุ่มปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการของตนเอง ด้วยความ เต็มใจ ยินดี ที่จะให้ความร่วมมือเพื่อจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มที่กำหนดไว้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) ให้ความหมายภาวะผู้นำไว้ว่า เป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลที่สามารถนำกลุ่มทีมไปสู่เป้าหมายร่วมกันหรือเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำและผู้ตาม เหล่านี้สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันหรือสร้างความเชื่อมั่นและสนับสนุนบุคคลในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำหมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่น มีความสามารถในการจูงใจบุคคลหรือกลุ่มคน ให้ดำเนินการใดๆ เพื่อให้กิจกรรมบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม อีกทั้งยังมีการกำหนดทิศทางกระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจให้แก่สถานศึกษา ในการริเริ่มสร้างสรรค์ ให้สถานศึกษาอยู่รอดต่อไปได้

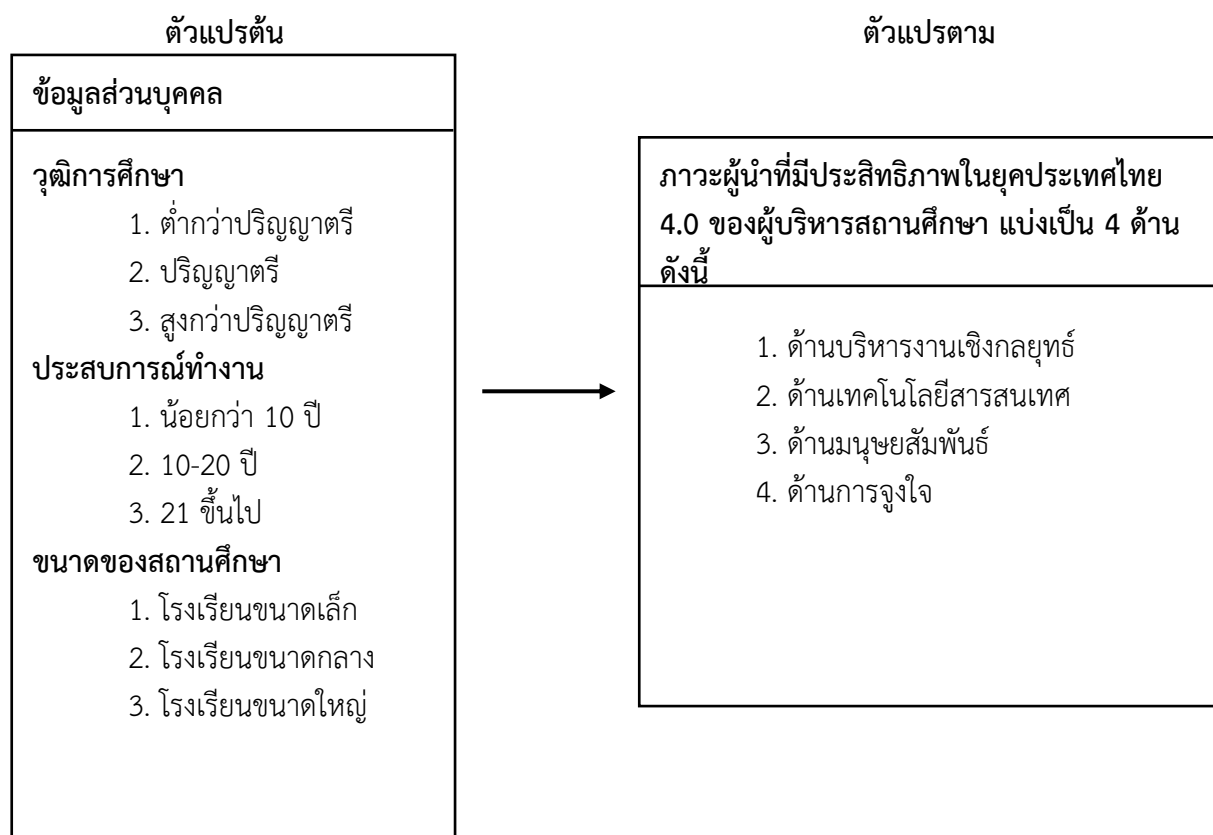
2. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง สภาวะหรือคุณภาพของสมรรถนะในการดำเนินงาน เพื่อให้งานมีความสำเร็จโดยใช้เวลา ความพยายาม และค่าใช้จ่ายคุ้มค่าที่สุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์ (Ratio between input, process and output) ประสิทธิภาพเน้นการดำเนินการที่ถูกต้องหรือกระทำการสิ่งใดๆ อย่างถูกวิธี (Doing the thing right) คำว่า “ประสิทธิภาพ” มักสับสนกับคำว่า “ประสิทธิผล” (Effectiveness) ซึ่งเป็นคำที่คลุมเครือไม่เน้นปริมาณ และมุ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์และเน้นการทำการสิ่งที่ถูกที่ควร (Doing the right thing) ดังนั้นสองคำนี้จึงมักใช้คู่กัน คือ ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์ คือ การดำเนินการในกิจกรรมการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างมีความเข้าใจ (ปัญญาเกิดขึ้น) เพื่อนำมาใช้ในการลดหรือแก้ปัญหาชีวิต บุคคล และสังคม ทั้งระยะสั้นและระยะยาว และประสบกับความสุขที่มั่นคงในบุคคลและสังคม โดยเข้ากับหลักพระหัตถ์ที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุดมุ่งที่จะลงทุน ลงกำลังในการเรียนรู้ด้วยกำลังกาย กำลังความคิด ตลอดจนทรัพยากรที่ช่วยในการศึกษาจำนวนน้อย แต่ได้ผลประโยชน์จากการเรียนรู้ได้มาก

จากการกล่าวถึงความหมายประสิทธิภาพ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายโดยใช้ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการในการบริหารจัดการเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ข้อจำกัดอย่างเป็นระบบ

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 118 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 1,276 คน (ข้อมูลอัตรากำลังครู ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565 สพ.ประจวบคีรีขันธ์เขต 1)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของเครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2562) กำหนดความคลาดเคลื่อนที่ .05 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 295 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ประกอบด้วยข้อคำถาม (Questionnaire) จำนวน 19 ข้อแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 2) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 4) ด้านการจูงใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ประยุกต์ตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ Google Forms จากการส่งแบบสอบถามผ่านทาง Line และ Messenger ได้ จำนวน 295 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
2. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับ และคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ในแต่ละตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตาราง
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2553)
3. นำข้อสรุปในข้อ 2 มาวิเคราะห์และสรุปพร้อมกันอีกครั้งหนึ่งเพื่อเสนอลักษณะภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา
4. เปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)
5. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง ประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกความถี่และค่าร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	80	27.1
ปริญญาตรี	142	48.1
สูงกว่าปริญญาตรี	73	24.7
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 10 ปี	76	25.8
10-20 ปี	119	40.3
21 ขึ้นไป	100	33.9
ขนาดของสถานศึกษา		
โรงเรียนขนาดเล็ก	61	20.7
โรงเรียนขนาดกลาง	188	63.7
โรงเรียนขนาดใหญ่	46	15.6
รวม	295	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 295 คน พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 142 คน คิดเป็น ร้อยละ 48.1 รองลงมาคือระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.1 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 73 คน คิดเป็น ร้อยละ 24.7 ส่วนใหญ่ประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมาคือ 21 ขึ้นไป จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 และน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 รองลงมาคือขนาดเล็ก จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 และขนาดใหญ่จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6

ผลการศึกษาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคระบอบประชาธิปไตย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ 2) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ด้านการจูงใจ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคระบอบประชาธิปไตย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคระบอบประชาธิปไตย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ		ระดับ	ลำดับที่
	$\bar{X}$	(S.D.)		
1. ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์	4.23	0.73	มาก	3
2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.74	0.81	มาก	4
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.39	0.73	มาก	1
4. ด้านการจูงใจ	4.37	0.65	มาก	2
สรุปภาพรวม	3.96	0.84	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.84) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 มากที่สุดคือ ด้านที่ 3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านการจูงใจ ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.65) ด้านที่ 1 ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 น้อยที่สุดคือ ด้านที่ 2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.81)

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0	แหล่งความแปรปรวน	ผลรวมกำลังสอง (SS)	องศาแห่งอิสระ (df)	ผลรวมกำลังสองเฉลี่ย (MS)	F	Sig
1. ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	8.75	2	4.38	12.55	0.00*
	ภายในกลุ่ม	101.80	292	0.35		
	รวม	110.56	294			
ตารางที่ 3 (ต่อ)						
2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	37.41	2	18.70	34.64	0.00*
	ภายในกลุ่ม	157.65	292	0.54		
	รวม	195.06	294			
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.25	2	0.13	0.33	0.72
	ภายในกลุ่ม	112.48	292	0.39		
	รวม	112.73	294			
4. ด้านการจูงใจ	ระหว่างกลุ่ม	0.38	2	0.19	0.49	0.61
	ภายในกลุ่ม	112.46	292	0.39		
	รวม	112.84	294			
สรุปภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	5.67	2	2.84	9.95	0.00*
	ภายในกลุ่ม	83.29	292	0.28		
	รวม	88.97	294			

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 3 ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติเอฟ (F-test) ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) พบว่า การปฏิบัติของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และรายด้านพบว่า ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ และด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการจูงใจ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ การปฏิบัติของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0	ขนาดสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
1. ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์	ขนาดเล็ก	2.43	0.54	-	-0.28*	-0.58*
	ขนาดกลาง	3.38	1.19	-	-	-0.30*
	ขนาดใหญ่	4.46	0.69	-	-	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

2. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ขนาดเล็ก	3.19	0.44	-	-0.58*	-1.19*
	ขนาดกลาง	3.77	0.82	-	-	-0.60*
	ขนาดใหญ่	4.38	0.65	-	-	-
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	ขนาดเล็ก	4.34	0.59	-	-0.04*	0.40
	ขนาดกลาง	4.38	0.61	-	-	0.08
	ขนาดใหญ่	4.30	0.70	-	-	-
4. ด้านการจูงใจ	ขนาดเล็ก	4.21	0.61	-	-0.07*	-0.12*
	ขนาดกลาง	4.28	0.63	-	-	-0.04*
	ขนาดใหญ่	4.32	0.59	-	-	-
สรุปภาพรวม	ขนาดเล็ก	3.54	0.36	-	-0.24*	-0.46*
	ขนาดกลาง	3.95	0.61	-	-	-0.21*
	ขนาดใหญ่	4.36	0.59	-	-	-

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า การปฏิบัติของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาแตกต่างกันที่มีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการจูงใจ สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปภาพรวมได้ว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผลดังนี้

1. ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมสถานศึกษาในการทำงานเป็นทีม จัดแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สร้างการจูงใจ ให้ผู้ร่วมงานในสถานศึกษาปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงาน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา ให้กำลังใจผู้ร่วมงาน ที่ทำงานสำเร็จตามเป้าหมาย กำกับ ติดตาม การประเมินผลและการรายงานผลการปฏิบัติงาน ใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงานกับการบริหารงานภายในสถานศึกษา วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษาเพื่อวางแผนในการปฏิบัติงาน และวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ให้มีความสำคัญในด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อการพัฒนาในด้านต่างๆ ปฏิบัติงานผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล คูหาแก้ว (2563) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน การเปรียบเทียบพบว่า ด้านบริหารงานเชิงกลยุทธ์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการจูงใจ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 แตกต่างกันไป ส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานเท่าๆ กัน เน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เพื่อให้ทุกคนทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2560) ที่ได้กล่าวว่า การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในหน่วยงานถือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอันก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันส่งผลให้บุคคลในองค์กรทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขและเกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งควรทำความเข้าใจตั้งแต่เรื่องของความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์องค์ประกอบของมนุษยสัมพันธ์ซึ่งจะต้องมีทั้งการรู้จักตัวเอง การเข้าใจผู้อื่น และการเข้าใจสิ่งแวดล้อม ต้องมีความเข้าใจว่าลักษณะของกลุ่มทำงานที่ตนนั้น ควรเป็นกลุ่มทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย มีความไว้วางใจ เชื่อในความสามารถของกันและกัน มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบมีการร่วมมือที่ดีและผู้นำรวมกลุ่มทำงานมีลักษณะบุคลิกภาพซึ่งเอื้อต่อการสร้างสัมพันธ์ การเข้าใจเรื่องลักษณะของกลุ่มทำงานที่ดีดังกล่าว จะเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงตนเองของบุคคลเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานซึ่งหลักการพัฒนาดน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานนั้น บุคคลควรสร้างอัตตมโนทัศน์ที่ตรงตามความเป็นจริงมีความคิดความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนซึ่งจะส่งผลให้มองผู้อื่นในทางที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ด้านบริการงานเชิงกลยุทธ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ควรบริหารงานเชิงกลยุทธ์ให้มีความชัดเจน จัดทำแผนการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และเป็นลำดับขั้นตอน

1.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ควรใช้ระบบดิจิทัลในการบริหารจัดการงาน ติดต่อสื่อสารผ่านระบบดิจิทัล เพื่อความรวดเร็วในการบริหารงาน และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ควรมีแนวทางการบริหารงานที่ครูและบุคลากรทางการศึกษารับทราบอย่างชัดเจน สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แสดงความคิดเห็น อย่างเป็นอิสระ เพื่อระดมความคิด และแก้ปัญหการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการจูงใจ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ควรสร้างการจูงใจในการทำงานให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้กำลังใจเมื่องานสำเร็จตามเป้าหมาย และมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพื่อครูและบุคลากรทางการศึกษาจะได้ปฏิบัติงานเต็มกำลังและความสามารถ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคประเทศไทย 4.0 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

ข่าวการศึกษา (25 สิงหาคม 2564). 200 โรงเรียนประถมศึกษา (ป.6) ที่เก่งที่สุดในประเทศไทย. เข้าถึงได้จาก: http://www.unigang.com/Article/42239?fbclid=IwAR3FKJH_qyalqDCHgPugymvuD_os6j_n0GWrPOonG3T_9VT9jqhrVzQpCWU.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (มกราคม-มิถุนายน 2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 5 (1), หน้า 7-20.

นฤมล คูหาแก้ว. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุษย์. (เมษายน-มิถุนายน 2560). วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. 6(2). (ฉบับพิเศษ), หน้า 268.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.

วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2562). การหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย : มายาคติในการใช้สูตรของทาร์ยามาเน และเครจซี-มอร์แกน. วารสารรัฐศาสตร์ปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 6(1), หน้า 38.

ศศิมา สุขสว่าง (2560). VUCA World ความท้าทายสำหรับผู้ในยุคใหม่. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2564, จาก <https://www.sasimasuk.com/16768188/vuca-world>.

สัมมา รธนิตย์. (2556). ภาวะผู้นำของผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

เสาวลักษณ์ บุญเยี่ยม. (ม.ป.ป.). SMART NATION บทเรียนจากการเรียนรู้จากประเทศสิงคโปร์. เข้าถึงได้จาก: https://wiki.ocsc.go.th/_media/เสาวลักษณ์_บุญเยี่ยม025.pdf.

ความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
The success of environmental in the Location of the Dolomite Mine, Cha-Am
District, Phetchaburi Province

มานิตา ดาวฐิติ¹ และฐิติมา ให้อยอง²

Manita Dawtithi¹ and Thitima Holumyong²

ผู้จัดการภาคประชาคม บริษัทสยามโดโลมิติก จำกัด¹

อาจารย์ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์²

community manager Siam Dolomitik Co., Ltd.¹

Lecturer, College of Management Innovation,

Rajamangala University of Technology Rattanakosin²

E-mail: Suphatt.yy@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ (1) เพื่อประเมินระดับความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ (2) เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 165 คน ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว และค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัย (1) ด้านความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (2) ด้านการเปรียบเทียบความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์แตกต่างกัน และ (3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

คำสำคัญ: ความสำเร็จ; การจัดการสิ่งแวดล้อม; เหมืองแร่โดโลไมต์; การมีส่วนร่วม

Abstract

This research has 3 objectives: (1) To evaluate the success level of environmental management in the area of the Dolomite mine site. (2) To compare environmental management success at dolomite mining sites classified by individual factors; (3) To test the relationship between participation and success of environmental management at dolomite mining sites. This research was a quantitative research. The sample of 165 people consisted of people living in the area of the Dolomite mine. Data was collected using a questionnaire. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-value,

one-way variance. and Pearson's correlation. The research results (1) On the success of environmental management around the location of the dolomite mine were found to be at moderate levels. (2) Comparing the success of environmental management around the location of the Dolomite Mine classified by personal factors, it was found that people with different age, income, and length of stay in the locality were different. (3) The relationship between participation and success of environmental management at the dolomite mine site found that there were High level of positive relationship.

Keywords: Success; Environmental Management; Dolomite Mine; Participation

บทนำ

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ เป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำที่สำคัญของประเทศไทย เพราะหากไม่มีการนำทรัพยากรในประเทศมาใช้ประโยชน์ จะต้องมีการนำเข้าแร่จากต่างประเทศซึ่งจะทำให้เกิดการเสียดุลการค้า และการนำเข้าแร่ โดยทั่วไปแร่ที่นำเข้าจะมีราคาที่สูงกว่าแร่ที่ผลิตได้ในประเทศ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเมื่อนำไปทำผลิตภัณฑ์ นั่นหมายถึงราคาสินค้าย่อมสูงขึ้นตามไปด้วย หากมีการทำเหมืองแร่ในประเทศ เพื่อผลิตแร่ที่สำคัญมาใช้ประโยชน์จะเป็นการทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงด้านวัตถุดิบสำหรับภาคอุตสาหกรรม และหากมีการส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องในการนำทรัพยากรแร่มาใช้ในการผลิตอย่างครบวงจร จะเป็นการสร้างงาน และสร้างมูลค่าเพิ่มมหาศาลกว่าการนำเข้าแร่ดิบขายเป็นสินค้าส่งออก ซึ่งเป็นสิ่งที่ภาครัฐควรให้การสนับสนุนให้เกิดขึ้น

การทำเหมืองแร่นั้น เป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเรื่องการทำลายสิ่งแวดล้อม การทำเหมืองแร่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่มีการทำเหมืองแร่ แต่การทำเหมืองแร่ไม่ได้เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม ทำลายทัศนียภาพอันสวยงาม หากผู้ทำเหมืองปฏิบัติตามหลักวิชาการ ซึ่งการทำเหมืองแร่ตามหลักวิชาการ จะคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้ประโยชน์แร่ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยเหมืองแร่ทุกประเภทและทุกขนาดต้องมีการจัดทำรายงานประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ก่อนได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ นอกจากนี้ เหมืองแร่จะเกิดไม่ได้เลยหากไม่ได้รับการยอมรับของสังคม หรือชุมชนที่มีเหมืองแร่อยู่บริเวณใกล้เคียงเหมืองแร่ ในอดีตมักก่อปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ ซึ่งพบเห็นได้ทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดจิตสำนึก ขาดความรู้ ขาดกฎหมายควบคุม และเหมืองในอดีตอยู่ห่างไกลเมืองมาก แต่ปัจจุบันเรามีกฎหมายควบคุม มีหน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งกำหนดให้ผู้รับสัมปทานต้องดูแลป้องกัน และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมือง และทำการฟื้นฟูสภาพ (Reclamation) ซึ่งปกติมีงานภูมิสถาปัตยกรรมเป็นส่วนสำคัญ หากจะเป็นปัญหาปัจจุบัน ส่วนหนึ่งอาจเป็นเรื่องจิตสำนึก การลักลอบทำเหมืองผิดกฎหมาย การสอดส่องดูแลของเจ้าหน้าที่อาจไม่ทั่วถึง การบังคับใช้กฎหมาย เป็นต้น

จากการศึกษาพบว่า มาตรการรองรับการทำเหมือง ประกอบด้วยมาตรการกำกับและควบคุมเป็นการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการทำเหมืองแร่ การกำหนดให้ทำการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมก่อนการให้ประทานบัตร การควบคุมการปล่อยมลพิษ การเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูสภาพแวดล้อม รวมทั้งการดำเนินมาตรการทางกฎหมายเพื่อให้ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายแก่ผู้ได้รับผลกระทบและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การวิจัยเรื่องนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญในการเข้าใจผลกระทบของการทำเหมืองแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ที่มีมาตรการและนโยบายที่สามารถ

รักษาสีสิ่งแวดล้อมและสร้างความยั่งยืนในการทำเหมืองแร่ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย สำหรับสิ่งแวดล้อมและชุมชนท้องถิ่นในชะอำและพื้นที่ใกล้เคียงอีกด้วย จากเหตุผลและปัญหาการจัดการ คุณภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าว อาจส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะจัดทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรีขึ้นมา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (29 มีนาคม 2535) ตาม มาตรา 36 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม มาตรา 35 อาจจัดทำเป็นแผนระยะสั้น ระยะกลาง หรือระยะยาว ได้ตามความเหมาะสม และควรจะต้องประกอบด้วยแผนงาน และแนวทางการดำเนินงานในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. การจัดการคุณภาพอากาศ น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ
2. การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด
3. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม
4. การประมาณการเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินกองทุนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
5. การจัดองค์กร และระเบียบการบริหารงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่าง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และระหว่างส่วนราชการกับเอกชน รวมทั้งกำหนดอัตราค่าจ้างพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานตามแผน
6. การตรากฎหมายและออกกฎข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ คำสั่ง และประกาศที่จำเป็น สำหรับการดำเนินงานตามแผน
7. การตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

Cohen & Uphoff (1977) อ้างถึงใน ประภาพร ศรีสภิตยธรรม (2543) ได้กล่าวถึงลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วมเป็น 4 แบบดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในการบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกสุด คือ การกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

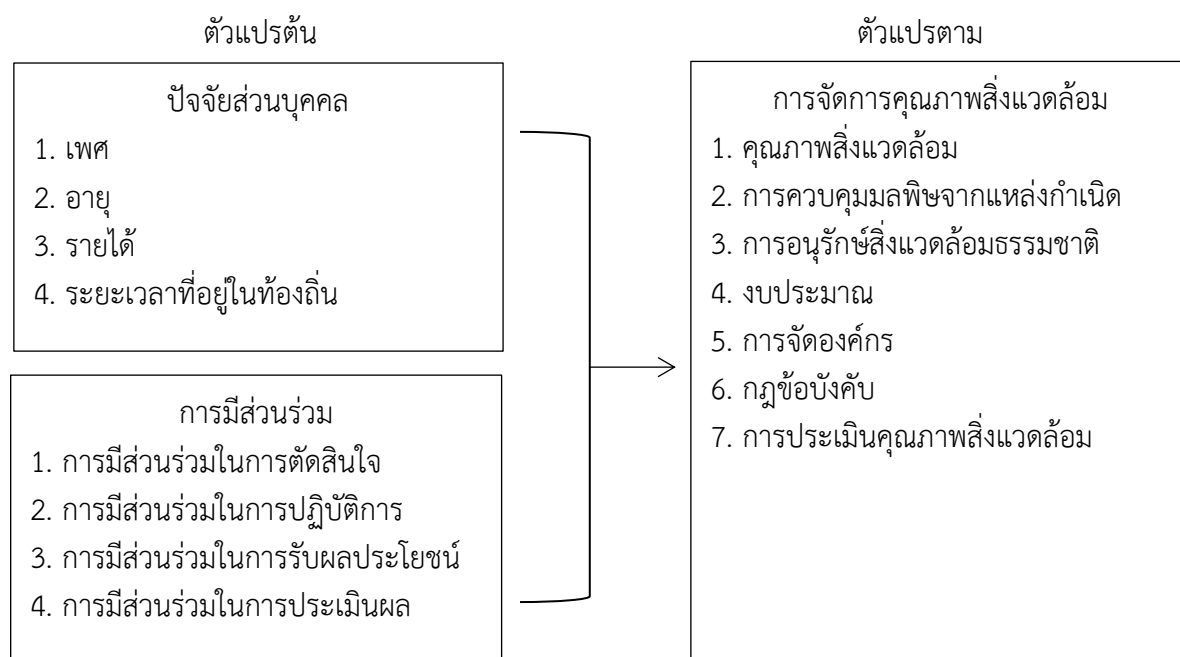
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานตามโครงการนั้น จะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะทำประโยชน์โดยวิธีใด เช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหารงาน การประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณ และคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลในสังคม

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการควบคุม และการตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถปรับหรือแปรเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลในกลุ่ม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยนำพระราชบัญญัติส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 มากำหนดแนวคิดในการวิจัย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้านดังนี้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและนำทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ Cohen & Uphoff (1977) ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาทำการศึกษา และแนวคิดการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ประกอบด้วย 1. คุณภาพสิ่งแวดล้อม 2. การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด 3. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ 4. งบประมาณ 5. การจัดองค์กร 6. กฎข้อบังคับ 7. การประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวัด คือ แบบสอบถาม เพื่อทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร จำนวน 165 คน โดยได้ออกแบบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว โดยใช้

แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปรับจากเครื่องมือการวิจัยในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ได้คำถามที่มีความสอดคล้องกับบริบทของประชากรที่ศึกษามากที่สุด

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร จำนวนหมู่บ้าน 3 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 279 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ได้จำนวน 165 คน

โดยการศึกษาครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร โดยมีขั้นตอนการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างการคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ Taro Yamane (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม (e) 5%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1. เพศ 2. อายุ 3. รายได้ และ 4. ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามลักษณะประเมินค่าด้วยมาตรวัด (Rating Scale) ใน 5 ระดับ มีคำตอบ 5 ตัวเลือก โดยเป็นการสอบถามปัจจัยการมีส่วนร่วมของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ตามแนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของ โคเฮนและอัฟฮอฟฟ์ Cohen & Uphoff (1977) อ้างถึงใน ประภาพร ศรีสภิตยธรรม (2543) ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ประเภทเหมืองแร่) ของประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ตามมาตรา 36 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม มาตรา 35 ประกอบด้วย 1. คุณภาพสิ่งแวดล้อม 2. การควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด 3. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ 4. งบประมาณ 5. การจัดองค์กร 6. กฎข้อบังคับ และ 7. การประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวนทั้งสิ้น 21 ข้อ

ผลการศึกษา

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป มีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท ส่วนใหญ่อาศัยอยู่มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

ปัจจัยการมีส่วนร่วม พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่อง ประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้รับความปลอดภัยด้านสุขภาพ (กองทุนสุขภาพประจำปี) ในการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือเรื่องประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้รับทราบวิธีการดูแลในการจัดการสิ่งแวดล้อม

อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด เรื่องประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้รับทราบวิธีการป้องกันในการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการพบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่อง ประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้ร่วมประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมเดินหน้าต่อไป อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือเรื่องประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้ร่วมปฏิบัติการภารกิจในการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง เรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด เรื่องประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้ร่วมช่วยเหลือ สนับสนุน การทำกิจกรรมในการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่อง ประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ร่วมให้ความเห็น ต่อผลการดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือเรื่อง ประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด เรื่องประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ร่วมติดตามการดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่อง ประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้ร่วมกำหนดความต้องการในการจัดการสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือเรื่องประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้ร่วมกำหนดการดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเรื่องประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ได้ร่วมกำหนดทางเลือกในการจัดการสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ข้อมูลระดับความสำเร็จของ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านกฎข้อบังคับ พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่องมีกฎหมายระบุให้เหมืองแร่โดโลไมต์บำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ณ วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2562 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือเรื่อง มีกฎหมายระบุให้เหมืองแร่โดโลไมต์ทำการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม EIA ตาม พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.ณ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2535 อยู่ในระดับมาก และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเรื่องเหมืองแร่โดโลไมต์มีกฎระเบียบในการดำเนินงานในแนวทางที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่องเหมืองแร่โดโลไมต์มีการดำเนินการเพื่อติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องเหมืองแร่โดโลไมต์มีการดำเนินการเพื่อตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเรื่องเหมืองแร่โดโลไมต์มีการดำเนินการเพื่อปรับปรุงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านการจัดองค์การสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่องมีหน่วยงานดูแลสุขภาพของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการทำงานของเหมืองแร่โดโลไมต์ เช่น หน่วยงานสาธารณสุขจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือเรื่องมีหน่วยงานดูแลสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของเหมืองแร่โดโลไมต์ เช่น องค์การบริหาร

ส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเรื่องมีหน่วยงานที่ให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบเมืองแร่โดโลไมต์ เช่น สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านงบประมาณ พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่อง งบประมาณเพียงพอสำหรับจัดทำกองทุนฟื้นฟูพื้นที่ทำเหมืองแร่ ตามมาตรการป้องกันและแก้ไขสิ่งแวดล้อม EIA ตามประกาศ กพร. ลงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2558 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือเรื่อง งบประมาณเพียงพอสำหรับจัดทำกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ ตามประกาศ กพร. ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2559 อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเรื่องงบประมาณเพียงพอสำหรับจัดทำกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ ตามประกาศ กพร. ลงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2559 อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่อง คุณภาพอากาศบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ มีความบริสุทธิ์เพียงพอต่อการหายใจอยู่ในระดับปานกลาง และ คุณภาพน้ำบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ อยู่ในระดับที่ใช้ดำรงชีพได้ อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเรื่องคุณภาพดินบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ มีสภาพดี ไม่มีสภาพดินเสีย อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ พบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่อง การดำเนินการของเหมืองแร่โดโลไมต์เป็นไปในแนวทางที่อนุรักษ์สัตว์ป่า อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือเรื่อง การดำเนินการของเหมืองแร่โดโลไมต์เป็นไปในแนวทางที่อนุรักษ์พืชพรรณป่าไม้อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเรื่องการดำเนินการของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ เป็นไปในแนวทางที่อนุรักษ์ระบบนิเวศน์ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดพบว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีความคิดเห็นในเรื่องมีการควบคุมเสียงรบกวน และแรงสั่นสะเทือนจากการประกอบการของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือเรื่อง มีการควบคุมคุณภาพอากาศ เช่นฝุ่นละออง และควันพิษจากการประกอบการของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง และเรื่องที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดเรื่องมีการควบคุมไม่ทิ้งน้ำเสียจากการประกอบการของเหมืองแร่โดโลไมต์ฯ ลงสู่พื้นที่สาธารณะ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร ด้านกฎข้อบังคับ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่าง

ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร ด้านกฎข้อบังคับ และด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่าง

ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร มีรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร และด้านกฎข้อบังคับ ไม่แตกต่าง

ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตรมีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร ด้านกฎข้อบังคับ ไม่แตกต่าง

ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตรมีความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ. เพชรบุรี พบว่า

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านงบประมาณ ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านกฎข้อบังคับ ด้านการจัดองค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ได้แก่ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านงบประมาณ ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านกฎข้อบังคับ ด้านการจัดองค์กรความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ได้แก่ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านงบประมาณ ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการจัดองค์กร ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านกฎข้อบังคับ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ด้านการมีส่วนในการประเมินผล ได้แก่ ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านงบประมาณ ด้านกฎข้อบังคับ ด้านการจัดองค์กรความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนในการประเมินผล ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ด้านการเปรียบเทียบความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์แตกต่างกัน

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประเมินระดับความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในด้านกฎข้อบังคับอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับปานกลาง ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานดา จินตามงคล (2558) ได้ทำการศึกษา การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอลำพูน จังหวัด

ลำพูน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า ระดับการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะพบว่า ด้านการควบคุมกิจกรรมการจัดการ ด้านการใช้อย่างยั่งยืน และด้านการขจัดของเสีย/มลพิษ ตามลำดับโดยเรียงจากมากไปน้อย ผลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยิ่งสอดคล้องกับ งานการวิจัยของ ทศพิศตร์ ใบปอด, ประโยชน์ ส่งกลิ่น และ ภักดี โพธิ์สิงห์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีความคิดเห็นว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกสุมพิสัยโดยรวมและ รายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผลและด้านการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของวรัญญา แฉ่งเจริญ (2557) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบจากอุตสาหกรรมโรงโม่หินในเขตเทศบาลตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบจากอุตสาหกรรมโรงโม่หินมีเนื้อหาครอบคลุม 4 ด้าน ผลการศึกษาพบว่าด้านสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมประชาชนมีผลกระทบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.44$) ส่วนด้าน สังคม ด้านสุขภาพ และด้านเศรษฐกิจ ประชาชนมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบข้อมูลเปรียบเทียบความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ และระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร ด้านกฎข้อบังคับ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเพศเป็นสำคัญ ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของ กานดา จินตามงคล (2558) ที่ได้ทำการศึกษากิจการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน พบว่าเพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการใช้อย่างยั่งยืน ด้านการขจัดของเสีย/มลพิษ และด้านการควบคุมกิจกรรมการจัดการ มีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการของแผน และโครงการพัฒนาด้านการติดตามผล และประเมินผลโครงการและแผนงานการพัฒนา และด้านการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ คำภีลานนท์ (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี พบว่ากรรมการชุมชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีอายุ แตกต่างกันพบว่า ในภาพรวม Sig เกินกว่า 0.05 นั้นแสดงให้เห็นว่า ยอมรับสมมติฐาน (H0) และปฏิเสธสมมติฐาน (H1) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร ด้านกฎข้อบังคับ และ

ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ไม่แตกต่าง อย่างไรก็ตามผลการศึกษานี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานดา จินตามงคล (2558) ได้ทำการศึกษา การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลเหมืองง่า จำแนกตาม อายุ มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการใช้้อย่างยั่งยืน ด้านการจัดของเสีย/มลพิษ และด้านการควบคุม กิจกรรมการจัดการ มีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการของแผน และโครงการ พัฒนาด้านการติดตามผล และประเมินผลโครงการและแผนงานการพัฒนา และด้านการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ คำภีลานนท์ (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของ กรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี พบว่ากรรมการชุมชนที่มี อายุ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ซึ่งอธิบายได้ว่า ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการ สิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร และด้านกฎข้อบังคับ ไม่ แตกต่าง และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อม บริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ คำภีลานนท์ (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมือง คูคต จังหวัดปทุมธานี กรรมการชุมชนที่มี รายได้ไม่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาล เมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

2.4 ประชากรบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อม บริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร ด้านกฎข้อบังคับ ไม่แตกต่าง และประชากรบริเวณที่ตั้งของ เหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี ในรัศมี 2 กิโลเมตร ที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น แตกต่างกัน มีความคิดเห็นถึงความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ ด้านคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม แตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานดา จินตามงคล (2558) ได้ทำการศึกษา การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอลำพูน จังหวัดลำพูน การมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลเหมืองง่า จำแนกระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ที่มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านการใช้้อย่างยั่งยืน ด้านการจัดของเสีย/มลพิษ และด้านการควบคุม กิจกรรมการจัดการ มีความแตกต่างกัน ยกเว้นด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการของแผน และโครงการ พัฒนาด้านการติดตามผล และประเมินผลโครงการ และแผนงานการพัฒนา และด้านการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและการจัดการสิ่งแวดล้อมบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ อำเภอลำพูน จังหวัดเพชรบุรี พบว่า การจัดการ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมใน ระดับสูง

ซึ่งปัจจัยในการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งอธิบายได้ว่า การจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์กร ด้านกฎข้อบังคับ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านงบประมาณ ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ด้านการประเมินคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดองค์กร ด้านกฎข้อบังคับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพัทธ์ ใบปอด, ประโยชน์ ส่งกลิ่น และ ภักดี โพธิ์สิงห์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามมีความคิดเห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โกสุมพิสัยโดยรวมและ รายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวก ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผลและด้านการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผู้ประกอบการเหมืองแร่โดโลไมต์ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี ควรมีการจัดอบรม และให้ความรู้ประเด็นการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชนบริเวณที่ตั้งของเหมืองแร่โดโลไมต์ หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของประชาชน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ของรัฐของเทศบาลตำบลที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดูแลสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อที่จะได้มาซึ่งปัญหาและแนวทางแก้ไขในการสร้างรูปแบบ การบริหารจัดการความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

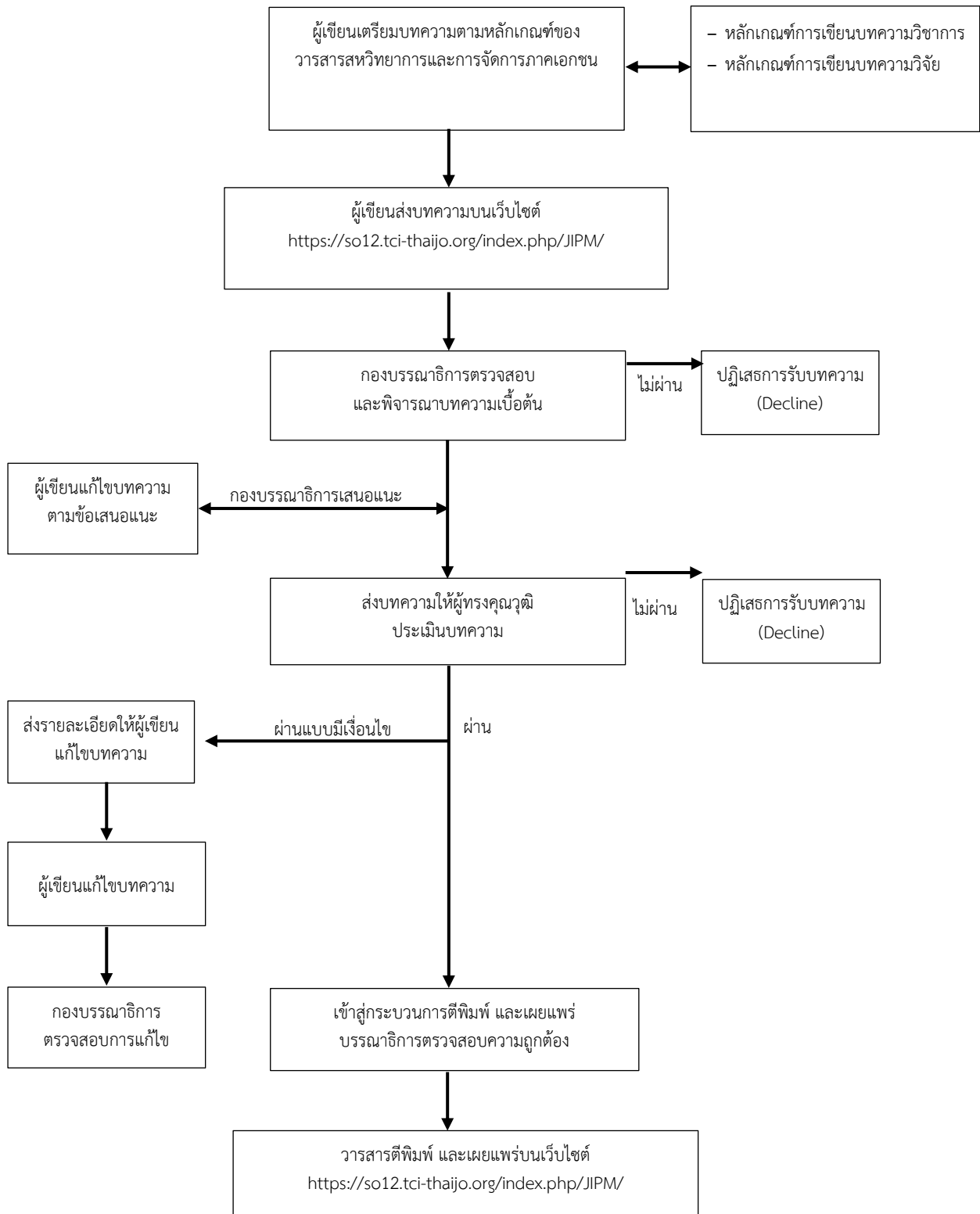
2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ใน อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี เพื่อนำผลการศึกษามาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมโดยรวม และเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในโครงการเหมืองแร่โดโลไมต์ ให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กานดา จินตามงคล. (2558). การจัดการสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน. คณะรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ทศพัทธ์ ใบปอด, ประโยชน์ ส่งกลิ่น และ ภักดี โพธิ์สิงห์. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วารสารการเมืองการปกครอง, 4(1).
- ธนวัฒน์ คำภิธานนท์. (2550). การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

- ประภาพร ศรีสถิตธรรม. (2543). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีของชุมชนในเขตเทศบาลนครจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (29 มีนาคม 2535). พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535. เล่มที่ 109 ตอนที่ 37 หน้า 1.
- วรัญญา แจ่มเจริญ. (2557). ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลกระทบจากอุตสาหกรรมโรงโม่หิน ในเขตเทศบาลตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและการบริหารจัดการ คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Yamane, Taro. (1967). Statistics: An Introductory Analysis. (2 ed.). New York: Harper and Row.

ขั้นตอนการส่งบทความตีพิมพ์ วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

จริยธรรมการตีพิมพ์วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

บทบาท หน้าที่ จริยธรรมของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากวารสารอื่น หรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ
2. ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการ หรือบทความวิจัยตามรูปแบบที่วารสารเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชนอย่างเคร่งครัด
3. ผู้เขียนต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Plagiarism) มาเป็นของตนเอง ซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำของผลงาน ไว้ในระดับไม่เกิน 20%
4. ผู้เขียนซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัยจริง และขอสงวนสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความจะไม่อนุญาตให้ใส่ชื่อลงไปเด็ดขาด หากมีการตรวจสอบทางวารสาร จะถอนบทความนั้นออกทันที
5. ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาใน ผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ และจะดำเนินการถอนบทความออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที
6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารที่ไม่เกี่ยวข้องกับบทความมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป โดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตาม ระบบ APA. (Version 6) ที่วารสารกำหนดไว้
7. ผู้เขียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ และกองบรรณาธิการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปรับปรุงตามที่กำหนดจะต้องเลื่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ออกไป หรืออาจถูกปฏิเสธการเผยแพร่บทความ
8. บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารถือเป็นผลงานของผู้เขียน ผู้เขียนและผู้มีชื่อร่วมต้องรับผิดชอบต่อบทความนั้น
9. ในกรณีที่ผู้เขียนทำผิดจริยธรรมจะถูกตัดสิทธิ์การตีพิมพ์เป็นระยะเวลา 3 ปี โดยจะแจ้งผู้เขียนและหน่วยงานสังกัดของผู้เขียน
10. ผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป
11. การพิจารณาอนุญาตให้ลงตีพิมพ์ขึ้นอยู่กับพิจารณาจากกองบรรณาธิการ และให้ถือเป็นที่สุด

บทบาท หน้าที่ จริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ ตามประกาศของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) เรื่องการประเมินด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณ
2. บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตาม และดำเนินการอย่างเหมาะสมกับเจ้าของบทความ หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีผลกระทบด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ เช่น การละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น ซึ่งวารสารได้กำหนดความซ้ำซ้อนของบทความไม่เกิน 20 %
3. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่บทความของบรรณาธิการ หรือกองบรรณาธิการ อย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น
4. บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลและพิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้วโดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหากับนโยบายของวารสาร และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ
5. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของเจ้าของบทความ และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ ซึ่งวารสารได้กำหนดในลักษณะปกปิดรายชื่อทั้งสองด้าน (Double blind peer-reviewed)
6. บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์จากวารสารอื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และหากตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น เกินตามที่กำหนดไว้ จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้น ๆ
7. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับเจ้าของบทความ และผู้ประเมินบทความ โดยเด็ดขาด เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
8. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วน หรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง
9. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้องและให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้แนะว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่
10. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่เจ้าของบทความปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของบทความซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ
11. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล ทั้งด้วยตนเองและคณะทำงานในเรื่องจำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารอื่นทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา

12. บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การเก็บค่า Page charge หรือ processing fee คือ ต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส เช่น กำหนดให้มีการประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจนหรือ ระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า Page charge ตามที่ระบุได้ประกาศไว้อย่างเคร่งครัด

มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือ ต้องรับประเมินบทความที่ตนเองนั้นมีความถนัดหรือมีความรู้หรือมีความเชี่ยวชาญกับเรื่อง หรือบทความที่ได้รับการประเมินนั้น ๆ ผู้ประเมินบทความควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขานั้น ๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือกระบวนการวิจัยที่สำคัญ ๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน และในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ และควรปฏิเสธในบทความที่ตนเองนั้นไม่ถนัด
2. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณในความคิดเห็นทางวิชาการของตนเอง ลงในแบบฟอร์มการประเมินหรือเนื้อหาในบทความ ด้วยความยุติธรรม ไม่อคติ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียงรวมทั้งตรงต่อเวลาตามที่วารสารกำหนดในการประเมิน
3. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณในการรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความรวมถึงหลังจากที่พิจารณาประเมินบทความเสร็จแล้ว
4. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่าตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ
5. ผู้ประเมินบทความ ควรคำนึงถึงการพิจารณาในหัวข้อ ชื่อเรื่อง หากเป็นบทความวิชาการสามารถพิจารณาให้แก้ไขชื่อเรื่องได้ แต่หากเป็นบทความวิจัย ควรพิจารณาเฉพาะความผิดพลาดด้านตัวสะกด และไม่ควรมีการพิจารณาให้เปลี่ยนชื่อเรื่องบทความวิจัย
6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วน หรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเองและคนอื่น ๆ
7. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ พร้อมแสดงหลักฐานให้เห็นเป็นประจักษ์

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน มีนโยบายจัดพิมพ์ปีละ 3 ฉบับ (ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน, ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม และ ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมเผยแพร่ผลงานวิชาการ ผลงานวิจัย บทความหนังสือ ด้านการจัดการภาครัฐ รัฐประศาสนศาสตร์และรัฐศาสตร์

ข้อกำหนดในการส่งบทความ จัดทำขึ้นโดยใช้ภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษเท่านั้น บทความที่นำมอลงในวารสารต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารใดมาก่อนกระบวนการคัดเลือกบทความโดยใช้วิธีการประเมินแบบ Double-Blind Review บทความจะถูกส่งไปยังนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญตรงกับสาขาวิชานั้นๆ จำนวน 3 คน เพื่อเป็นผู้ประเมินบทความ

การเตรียมต้นฉบับบทความ

- 1) การตั้งค่านำกระดาษ ตันฉบับบทความต้องมีความยาว 10 - 15 หน้ากระดาษ A4 (รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว
- 2) ตัวอักษร และขนาดอักษร เนื้อหาใช้ตัวอักษรแบบ TH Sarabun PSK ขนาด 16 ตั้งค่านำกระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว (2.54 เซนติเมตร) กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนา เช่น ตาราง 1 หรือ Table 1 และ รูป 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่จำเป็นต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ
- 3) ชื่อเรื่อง ต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง
- 4) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อยู่ใต้ชื่อเรื่องตรงกลาง
- 5) ระบุชื่อต้นสังกัด หรือชื่อหน่วยงาน และอีเมล
- 6) มีบทคัดย่อ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 300 คำตอบทคัดย่อ
- 7) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (3 - 5 คำ)
- 8) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจาก หัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร พิมพ์ตัวที่ 6 และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ ควรเว้นระยะพิมพ์ เพิ่มอีก 0.5 ช่วงบรรทัด
- 9) การใช้ตัวเลขคำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

การอ้างอิงเอกสารในบทความ

เอกสารที่นำมาอ้างอิงควรได้มาจากแหล่งที่มีการตีพิมพ์ชัดเจน อาจเป็นวารสาร หนังสือหรือข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตก็ได้ ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงทั้งหมด ก่อนส่งต้นฉบับผู้เขียนบทความควรตรวจสอบถึงความถูกต้องของการอ้างอิงเอกสาร เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่การอ้างอิงไม่ถูกต้องจะไม่ได้รับการส่งต่อเพื่อพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้ถูกต้อง สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้น ใช้ระบบ APA 6th (ระบบ นาม-ปี) และเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิงเอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และเจ้าของบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

- 1) ผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างชื่อผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (สุพัตรา ยอดสุรางค์, 2561)
- 2) ผู้แต่ง 1 -3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งทุกรายการ โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ชัยฤทธิ์ ทองรอด สุพัตรา ยอดสุรางค์ และวราภรณ์ สารอินมูล, 2559) หากมีเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 รายการให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นระหว่างรายการอ้างอิง เช่น (อุษา งามมีศรี, 2562; วิศิษฐ์ ฤทธิ์บุญชัย, 2563)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างชื่อของผู้แต่งรายแรก เว้นวรรคหนึ่งครั้ง เพิ่มคำว่า และคณะ เช่น (อำนาจ บุญรัตน์ไมตรี และคณะ, 2563)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงตามลำดับพยัญชนะตัวแรกของชื่อผู้แต่ง เช่นเดียวกับลำดับการอ้างอิงในส่วนเอกสารอ้างอิง

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

- 1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่ง เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Porter, 1980)
- 2) ถ้ามีผู้แต่งสามรายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งสามราย โดยใช้เครื่องหมายจุลภาค ปีที่พิมพ์ เช่น (Storey, Drucker & Easingwood, 1999) และให้ใช้เครื่องหมายอัฒภาค (;) คั่นกลางระหว่างเอกสารที่นำมาอ้างอิงมากกว่า 1 เอกสาร เช่น (Drucker, 1954; Dooley & O'Sullivan, 2003)
- 3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 3 รายให้อ้างนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วย et al., ปีที่พิมพ์ (Woodman et al., 1993)
- 4) ให้เรียงลำดับการอ้างอิงชื่อผู้แต่ง

เอกสารอ้างอิง

(1) หนังสือ

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อหนังสือ. / (ครั้งที่พิมพ์). /สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์

ตัวอย่าง : รัชยา ภักดีจิตต์. (2555). *ธรรมาภิบาล: เพื่อการบริหารภาครัฐและภาคเอกชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

(2) บทความจากวารสาร

รูปแบบ : ผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./ปีที่/(ฉบับที่), /เลขหน้าแรกที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง : อำนวย บุญรัตน์ไมตรี. (2560). นโยบายการจัดการขยะของรัฐและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 10(1), หน้า 169-174.

Boonratmaitree, A. (2017). Waste Management Policy of the State and Local Governments. *Journal of Southern Technology*, 10(1), pp.169-174.

(3) วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน./ (ปีพิมพ์)./ชื่อวิทยานิพนธ์/(ระดับคุณวุฒิวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/หรือการค้นคว้าแบบอิสระ). ชื่อมหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง: เบญจ พรพลธรรม. (2553). *การจัดการความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุณวุฒิ). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Zamperlin, F. U. (2012). The role of servant leadership in middle school culture (Doctoral Dissertation). New York: Fordham University.

(4) สื่อออนไลน์

รูปแบบ: ผู้แต่ง./ (วันที่ เดือน ปีที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./สืบค้นเมื่อ วันที่ เดือน ปี,/จาก แหล่งที่อยู่ไฟล์ (URL)

ตัวอย่าง : สำนักข่าว Hfocus. (23 กุมภาพันธ์ 2566). ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงหลักประกันทางสุขภาพของ “คนไทยไร้สิทธิ”. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2566, จาก <https://www.hfocus.org/content/2023/02/27107>

Clark, D. (1999). Instructional system design: The ADDIE model. Retrieved October 12, 2022 from <http://www.nwlink.com/~donclark/hrd/sat.html>.

การส่งบทความ

ให้ส่งต้นฉบับบทความออนไลน์ (ไฟล์ Word) ไปที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JPLM/index>

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ

แนวทางการเขียนบทความวิชาการ ประกอบด้วย

- มีประเด็นหรือความแนวคิดที่ชัดเจน มีเนื้อหาทางวิชาการที่ถูกต้อง สมบูรณ์ และทันสมัย
- วิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ มีการสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และเสนอความรู้หรือวิธีการที่เป็นประโยชน์
- สอดแทรกความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ หรือแสดงทัศนะทางวิชาการของผู้เขียนอย่างชัดเจนและเที่ยงตรง
- มีการค้นคว้าอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ทันสมัย และครอบคลุม
- มีการนำเสนอข้อมูลที่เข้าใจง่ายและเป็นระบบ ใช้ภาษาทางวิชาการอย่างเหมาะสม

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- (1) ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (2) ชื่อผู้เขียน (ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง หน่วยงาน และอีเมล)
- (3) บทคัดย่อภาษาไทย
- (4) คำสำคัญ (มีจำนวน 3-5 คำ)
- (5) Abstract
- (6) Keywords
- (7) บทนำ
- (8) เนื้อหา
- (9) บทสรุป
- (10) การอ้างอิง

ตัวอย่างการเขียนบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์
วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

1 นิ้ว

1 นิ้ว

1 นิ้ว

TH Sarabun PSK
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง ภาษาไทย
ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ

16 Point Bold

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³
Author¹, Author² and Author³
สังกัด¹ สังกัด² สังกัด³ (คณะ.....มหาวิทยาลัย)
Affiliation¹ Affiliation² Affiliation³ (Faculty...University, Country.)
Email:.....

14 Point

บทคัดย่อ (250-300 คำ) → 16 Point Bold

16 Point

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการศึกษา.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ : 16 Point

16 Point Bold

Abstract → 16 Point Bold

16 Point

The purpose of this article is to present.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 16 Point

16 Point Bold

บทนำ → 16 Point Bold

16 Point {

กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา โดยกว้างๆ (อ้างกฎหมาย นโยบาย หรือทฤษฎีมารองรับ).....

.....

.....

ปัญหาเชิงพื้นที่หรือเชิงปัญหาเชิงสถานการณ์ (Main Idea).....

.....

สรุปหลักการและเหตุผล (Main Idea).....

.....

บทความนี้จะนำเสนอในประเด็นดังต่อไปนี้ (ปรับตามบริบท).....

.....

.....

เนื้อหา

16 Point {

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

องค์ความรู้จากการศึกษา → 16 Point Bold

16 Point {

ระบุงค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

สรุป } 16 Point Bold

16 Point {

สรุปในภาพรวมของบทความ

.....

.....

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- พยอม วงศ์สารศรี. (2530). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.
- ฉัตรชัย นาคำพลอย. (2562). การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 3(3), 171-178
- สุนันทา ภักดีไทย. (2561). องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียนอาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561, จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>
- Cronbach, L. J. (1974). Essentials of Psychological Testing. (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Kittichayathorn, P. (2012). Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem Prevention Learning Center: A Case of Thorraeekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok(Doctoral Dissertation). National Institute of Development Administration.
- Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department Store, Bangkok. Journal of Educational Innovation and Research, 3(2), 131-140.

หลักเกณฑ์การเขียนบทความวิจัย

การเขียนบทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- (1) ชื่อเรื่อง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (2) ชื่อผู้เขียน (ประกอบด้วย ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง หน่วยงาน และอีเมล)
- (3) บทคัดย่อภาษาไทย
- (4) คำสำคัญ (มีจำนวน 3-5 คำ)
- (5) Abstract
- (6) Keywords
- (7) บทนำ
- (8) วัตถุประสงค์การวิจัย
- (9) สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)
- (10) การทบทวนวรรณกรรม เขียนควรอธิบายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา
- (11) กรอบแนวคิดการวิจัย
- (12) ระเบียบวิธีวิจัย ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- (13) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ
- (14) อภิปรายผล/วิจารณ์ เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- (15) ข้อเสนอแนะ
- (16) เอกสารอ้างอิง ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ ทั้งในเนื้อเรื่องและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ

วารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

1 นิ้ว

1 นิ้ว

TH Sarabun PSK
18 Point Bold

ชื่อเรื่อง ภาษาไทย
ชื่อเรื่อง ภาษาอังกฤษ

16 Point Bold

ผู้เขียน¹, ผู้เขียน² และ ผู้เขียน³
Author¹, Author² and Author³

สังกัด¹ สังกัด² สังกัด³ (คณะ...มหาวิทยาลัย)

Affiliation¹ Affiliation² Affiliation³ (Faculty...University, Country.)

Email:.....

14 Point

บทคัดย่อ → 16 Point Bold

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อ..... 2) เพื่อ..... และ 3) เพื่อ.....
รูปแบบการวิจัยเป็น.....(การวิจัยเชิงปริมาณ/การวิจัยเชิงคุณภาพ/การวิจัยแบบผสมวิธี)ใช้แนวคิด (หรือ
ทฤษฎี).....เป็นกรอบการวิจัย พื้นที่วิจัย คือ..... กลุ่มตัวอย่าง(กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ)คือ
..... จำนวน คน ใช้วิธีคัดเลือกแบบ.....เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี ชนิด คือ 1) 2) 3)
..... วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ...(สถิติพื้นฐาน/สถิติอ้างอิง ในกรณีการวิจัยเชิงปริมาณ ...ส่วนการวิจัยเชิง
คุณภาพ ใช้วิเคราะห์เนื้อหาแล้วเขียนบรรยายเชิงพรรณนา)ผลการวิจัยพบว่า
1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 โดยสรุปสาระสำคัญสั้นๆ
องค์ความรู้/ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ (จะเป็นประโยชน์หรือนำไปใช้อย่างไรได้บ้าง ประมาณ 1-
3 บรรทัด)
คำสำคัญ :;;

Abstract → 16 Point Bold

16 Point

This Article aimed to study (1)
(2) the sample was.....
They was selected by the instrument for collecting data
was Analysis data by Descriptive statistics and Content Analysis.
The research results were found as follows;

- 1.....
- 2.....
- 3.....

Keywords:;; } 16 Point

16 Point Bold

บทนำ } 16 Point Bold

16 Point

ย่อหน้าแรก เขียนอธิบายประเด็นวิจัย ปรากฏการณ์ ความน่าสนใจ ความสำคัญ โดยนำข้อมูลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เพื่อที่จะบ่งชี้สถานการณ์ปัจจุบันขององค์ความรู้ (knowledge) หรือการทำงานของนักปฏิบัติ (practice) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพอสังเขปเพื่อชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมา มีการค้นพบอะไรบ้างและค้นพบโดยใครบ้างเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการนำเสนอให้เห็นว่ายังมีช่องว่าง (gap) ของงานวิจัย

(อ้างอิงข้อมูลตัวเลขจากหน่วยงานราชการ/บทความวิจัยที่ตีพิมพ์ 1-2 ปี/เจ้าของทฤษฎี)

ย่อหน้าที่สอง พื้นที่วิจัย ปัญหา ความต้องการ หรือลักษณะกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของการวิจัยเป็นอย่างไร นักวิจัยได้มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นอย่างไรบ้าง มีงานวิจัยเกี่ยวกับพื้นที่กลุ่มเป้าหมายอย่างไร

ย่อหน้าที่สาม เขียนแนะนำวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของงานวิจัยซึ่งจะเป็นเหมือนเข็มทิศบอกแนวทางการทำวิจัย [how?, where?, when?] นักวิจัยชี้ให้เห็นระเบียบวิธีวิจัยที่จะใช้เพื่อทำให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัยที่วางไว้พอสังเขป

บทความวิจัยนี้นำเสนอ (โครงสร้าง และเนื้อหาของบทความที่จะนำเสนอ โดยปกติจะเขียนตามวัตถุประสงค์ หรือประเด็นตามหัวข้อบทความ และประโยชน์ที่จะเกิดแก่วิชาการหรือสังคม)

วัตถุประสงค์การวิจัย } 16 Point Bold

16 Point

1. เพื่อศึกษา.....
2. เพื่อศึกษา
3. เพื่อศึกษา

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) } 16 Point Bold

การทบทวนวรรณกรรม

16 Point Bold

เขียนบรรยายถึงผลการสืบค้นเอกสาร บทความ การวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงให้เห็นถึง “ช่องว่างของความรู้” (knowledge gap) ที่ยังไม่ถูกพิจารณา ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สามารถเติมเต็มช่องว่างของความรู้นี้ได้ การทบทวนวรรณกรรมต้องมีการอ้างอิงอย่างครบถ้วน รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์และจัดระบบความสัมพันธ์ของวรรณกรรมเหล่านั้นด้วย

16 Point

1.

2.

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรม เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนนำเอาทฤษฎี /แนวคิดที่ทบทวนมาใช้ในการวิจัยอย่างไร ในประเด็นไหน

กรอบแนวคิดการวิจัย

16 Point Bold

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิด/ทฤษฎีของ ... ประกอบด้วย โดยมีรายละเอียดดังนี้

เขียนตัวแปรอิสระ

กระบวนการ/เครื่องมือ/พื้นที่/กลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

16 Point

```
graph LR; A[ ] --> B(( )); C[ ] --> B; B --> D([ ])
```

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

16 Point Bold

16 Point

.....

.....

.....

.....

ผลการวิจัย } 16 Point Bold

16 Point {

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่า.....

.....

.....

อภิปรายผลการวิจัย } 16 Point Bold

16 Point {

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ.....

.....(เอกสารสนับสนุน).....

.....

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย } 16 Point Bold

16 Point {

ระบอบองค์ความรู้อันเป็นผลมาจากการนำเสนอ การสังเคราะห์ออกมาในลักษณะ แผนภาพ แผนภูมิ หรือผังมโนทัศน์ พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างอย่างกระชับ เข้าใจง่าย.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

16 Point Bold

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า

ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้.....

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ (องค์ความรู้) ที่สำคัญ คือ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ

..... โดยควรให้ความสำคัญกับ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควร

ทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

เอกสารอ้างอิง

16 Point Bold

ตัวอย่าง

บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ. (2551). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: จามจุรี
โปรดักท์.

พยอม วงศ์สารศรี. (2530). *การบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระนครพาณิชย์.

ฉัตรชัย นาท่าพลอย. (2562). การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในสังคมปัจจุบัน. *วารสารนวัตกรรมการศึกษา
และการวิจัย*, 3(3), 171-178

สุนันทา ภักดีไทย. (2561). *องค์ประกอบ ตัวชี้วัด และปัจจัยเชิงสาเหตุของความเป็นพลเมืองของนักเรียน
อาชีวศึกษา ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*(ดุสิตนิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

อาภรณ์ รัตน์มณี. (9 มิถุนายน 2559). *ทำไมระบบการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า*. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2561,
จาก <https://www.mcu.ac.th/article/detail/448>

Cronbach, L. J. (1974). *Essentials of Psychological Testing*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

Kittichayathorn, P. (2012). *Styles and Steps of Community Management Movement for Drug Problem
Prevention Learning Center: A Case of Thorraneekum, KhokFaet, Nong Chok, Bangkok*(Doctoral
Dissertation). National Institute of Development Administration.

Nanposri, N. (2020). Factors Affecting Employee Savings Decision in Central Bangna Department
Store, Bangkok. *Journal of Educational Innovation and Research*, 3(2), 131-140.

Schermerhorn, J., Hunt, J., & Osborn, R. (2000). *Organizational Behavior*. (7th ed.). New York:
John Wiley & Sons.

Wathanapradith, K., & Soma, P. (2016). *Peace Village in the 26th Buddhist Century: Knowledge
Learned from Ta Koy Nang Village Sisaket Province*(Research Report). Ayuthaya: Buddhist
Research Institute of MCU.

Yamane, T. (1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.

ค่าธรรมเนียมการส่งบทความ

บทความที่ส่งเข้ามาตีพิมพ์ในวารสาร จะไม่มีค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ การส่งบทความเข้ามาเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ของบทความตามคำแนะนำสำหรับผู้เขียน หากไม่ปฏิบัติตามกติกา กองบรรณาธิการวารสารขอสงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธการตีพิมพ์ดังต่อไปนี้

1. หากบทความมีความซ้ำซ้อนมากกว่า 20%
2. เจ้าของบทความไม่ปฏิบัติตามรูปแบบของวารสาร
3. บทความไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ ไม่แก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิตามระยะเวลาที่กำหนด (1 เดือน หลังการแจ้งจากกองบรรณาธิการ)

การส่งบทความเข้าระบบออนไลน์ของวารสาร เพื่อได้รับการตีพิมพ์การส่งในระบบ สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์ของวารสาร ได้ที่ <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JIPM/>

กองบรรณาธิการวารสารสหวิทยาการและการจัดการภาคเอกชน

Journal of Interdisciplinary and Private Management

ชมรมนวัตกรรมการบริหารการศึกษา

3/768 ถนนเทศบาลนิมิตเหนือ แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ติดต่อสอบถามได้ที่ : 090-962-5431 (ดร.สุพัตรา ยอดสุรางค์)